

በቀለ ተክሌ

ደብረ ወርቅ

የስግዕት የቅዱስ እስጢፋኖስ ግንባር ቅዱስ—ቲክላስ

THE ASSOCIATION OF ST. ESTEFANOS, DALL, TEXAS

www.StEstifanos.org

በቀለ ተክሌ፡

ደብረ ወርቅ

ISBN 978-1-62620-312-9

9 781626 203129

US \$10.00

በቀለ ተክሌ፡

ደብረ ወርቅ

የሰነድ የትዕዛዝ አስፈጻሚ ግንባር ባላት—ክላላ

THE ASSOCIATION OF ST. ESTIFANOS,

DALLAS, TEXAS

www.StEstifanos.org

መብት በሌላ የተጠበቀ ነው/ ALL RIGHTS RESERVED

መቅደም	4
መግቢያ	12
ቅንነት	14
አያሌው ታምሩ	16
የበቆሎ ፍሬ	18
ሰዓሊሊን ቅድስት	20
ዛሬን ሥራበት	23
በዝግ ቤት	26
"ሰውን የሚያረክሰው ከአፍ የሚወጣው ነው።"	28
"ከናዝሬት መልካም ሰው ይወጣልን?"	30
የምጥ መጀመርያ	32
ራቁት	34
ዴማስ	36
አሳ አጥማጀቹ	39
ደግ ሥራ ሥሩ	42
አታማርሩ	44
ይመጣል ደህና ቀን	46
ፍቅር	48
ጣዕዋ	50
ጳራቅሊጦስ	53
ዓባይ	55
ዘመን መለወጫ	57
ከክርስቶስ ጋር	59
"አዲስ ነገር የለም"	61
የእፋኝት ልጆች	63
ተዋሕዶ	66

የወይን ሐረግ	68
ትልቅ ዛፍ	70
ሲኦል ተመረጠ	72
የጥፋት ምንጭ	74
ሞት ለምን ይጠላል?	75
ጠፍቶ የተገኘ	77
"ዘወር በል አንተ ሰይጣን"	80
ንጽሕና	82
ፈውስ	84
ጽናት	87
ማዕዶት	89
በረዶ	93
"ሰው ዕዳ ነው"	95
"እውነትን እውነት በሉ"	98
አሮን	100
ገባዖን	103
አልአዛር	105
የሰው ያለህ	108
የማታ እንጀራ	109
"ላም እሳት ወለደች"	111
ፍትሐት	112
ቄርሜሎስ ተራራ	113
መቻል	116
"ከቶ አይቀርም ሞቀ..."	118
ዘመቻ	120
ጴጥሮስ	121
የኋላ ቀርነት ተጠያቂ	123

ጴጥሮስን ወንበዴ ቀደመው.....	125
መጥምቁ ዮሐንስ.....	127
ዘካርያስ.....	129
ኤልሳቤጥ	130
ደረቅ ጥሬ.....	131
ቅዱስ ዳዊት	132
ሎሚ.....	135
የሰንበት ተማሪ	139
ቃል ሥጋ ሆነ	141
መደምደሚያ	146
ቅምሻ.....	147
እንመካከር	151

መቅድም

ደብር ከአካባቢው ሁሉ ከፍ ያለ ቦታ ነው። ተራራማ ስለሆነ ተራራ መውጣት ያደክማል። ሃይማኖተኛም ለመሆን እንደዚሁ መንገዳታት ይጠይቃል። ስለሆነም ደብር መጠርያነቱ የሚስማማው ለቤተ-ክርስቲያን ነው። ደብረ ጽጌ፣ ደብረ ሰላም፣ ደብረ ገነት፣ ደብረ ምሕረት፣ ደብረ ታቦር፣ ደብረ ክርቤ፣ ደብረ ዘይት፣ እንደሚባለው።

ደብረ ወርቅ ማለት ወርቅ እንደ ልብ የሚገኝበት ሥፍራ ነው። ወርቅ እውነት ነው። ሃይማኖትም ነው። የኛን፣ አንዲቷን፣ እውነተኛዋን የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖትን ማለቱ ነው። ከኛ ውጭ ያሉትም ሌሎችም ሃይማኖት ተብለው ቢጠሩም በእኔ በኩል ወርቅ አልላቸውም። ወርቅ ስለሚመስሉ ግን ወርቅማ ሊባሉ ይችሉ ይሆናል። ስለዚህ፣ ይህች መጽሐፍ የምታተኩረው እንከን በሌላት ወርቅ በሆነችው ሃይማኖታችን በመሆኑ ደብረ ወርቅ ብዬ ሰይሜአታለሁ።

መጽሐፏ ስለ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም የተደረሰ ግጥሞችንም ስለያዘች ደብረ ወረቅ መባሏ አይበዛባትም። እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም የብርሃን እናት ስለሆነች የወርቅ መቅረዝ ትባላለች። ፍህም የሆነውን መለኮት በማጎፀኗ ስለተሸከመች፣ በጀርባዋ ስላዘለች፣ በክንዶቿም ስለታቀፈች የወርቅ ማዕጠንት ትባላለች።

ከዚህም በተጨማሪ፤ መጽሐፉ ደብረ ወርቅ የተባለችበት ምክንያት አብዛሃኛዎቹ ግጥሞች በቅኔ (ስምና ወርቅ) የተሞሉ በመሆናቸው ነው።

መቼም አንዳንድ የሚያደፈርስ ነገር አይታጣምና ከአንዳንድ አዋቂዎች እንደተረዳሁት ደብረ ወርቅ በማለቱ ከቅባቶች ጋር እንዳያነካካኝ አስጠንቅቀውኛል። እኔ ግን ከነሱ ጋር “መች ተለመደና ከተኩላ ዝምድና” እንደተባለው (ሊቁ አለቃ አያሌው ታምሩ የጻፉትን መጽሐፍ ይመለከቷል) ስምምነት የለኝም።

በሀገራችን በጎጃም ክፍለ ሀገር ደብረወርቅ በሚባል ገዳም ውስጥ የክርስቶስን አምላክነት (ዘመን የማይቆጠርለት አምላክ መሆኑን) በመዘንጋት የአምላክን ልጅነት ያገኘው በቅባት ነው ብለው የሚያምኑ አሉ ይባላል። ለነገሩ በሌሎችም አካባቢዎች እንደ ቅባቶቹ ተመሳሳይ በሆነ መልኩ ክርስቶስ የአምላክ ልጅ የሆነው፤ እንደማንኛችንም የአምላክ የመንፈስ ልጆች ለመሆን እንደበቃነው ሁሉ፤ በፀጋ ነው የሚሉ አሉ። እንግዲህ በእነዚህ ሰዎች አመለካከት መሠረት የክርስቶስ ልደቱ ከሚታመነው ከሁለት በላይ ሊሆን ነው። አንደኛው ቅድመ ዓለም ያለ እናት ከአብ መወለዱ። በኋላም አዳምን ከሞት ለማዳን ከቅድስት ድንግል ማርያም ያለ አባት በድንግልና ያለ ኃጢአት መወለዱ።

በመሠረቱ አንድ የሆነችውን የክርስትና ሃይማኖት በአጉል ምርምር ወይም በምንፍቅና አስተሳሰብ እንድትከፋፈል ምክንያት የሆኑት ካቶሊኮች ናቸው። እነሱ በቀደዱት ሌሎች ቀዳዳውን እያሰፉና እያበራከቱ በአንድ ክርስቶስ ስም ብዙ

እምነቶች ተፈልፍለዋል። የመለያየቱ ዋናው ምክንያት የክርስቶስ አምላክነት ወይም ሰው የመሆን ጉዳይ ነው። ሐዋርያት ባስተማሩን መሠረት፤ ክርስቶስ እኛን ከሞት ሊያድነን ሲል ከኃጢአት በቀር እንደ እኛ ሰው የሆነ አምላክ ነው ብለን እናምናለን። ሰው በመሆኑ አምላክነቱ አልተጓደለበትም። አምላክና ሰው መሆኑ፤ ምንም እንኳ ምሳሌነቱ ጎደሎ (ምሳሌ ዘይሐጽጽ) ቢሆንም እንደ ነፍስና ሥጋ፤ ብረትና እሳት፤ ዓይንና ብርሃን ዓይነት ውሕደት ነው። ሁለቱን መለያየት አይቻልም። አምላክ ሲሆን ሰው ነው፤ ሰው ሲሆን ደግሞ አምላክ ነው። ካቶሊኮች ግን ይህን አይቀበሉም። የክርስቶስን አምላክነትና ሰውነት ውሕደት ሳይሆን ቅልቅል አድርገው ይመለከቱታል። ለምሳሌ፤ እንደ ውሃና ዘይት። ታዲያ ሊቃውንት አባቶቻችን ክርስቶስ የሰራቸውን ተአምራት አስመልክተው አምላክነቱንና ሰው መሆኑን ለያይተው እንዲያስረዱ ጥያቄ ሲያቀርቡላቸው ካቶሊኮቹ መመለስ ይቸግራቸዋል። ለምሳሌ፤ ክርስቶስ በውሃ ላይ የተራመደው ሰው ስለሆነ ነው ወይስ አምላክ? ተብለው ሲጠየቁ ምንም መመለስ አይችሉም። ሰው ስለሆነ ነው እንዳይሉ ሌላ ማናቸውም ሰው በውሃ ላይ መራመድ አይችልም፤ እነሱም ጭምር። አምላክ ስለሆነ ነው እንዳይሉ ደግሞ የተዋሐደው ሥጋ የእመቤታችንን ነው።

በሀገራችንም ሆነ ከሀገራችን ውጭ ተዋሕዶዎች ከተቃዋሚዎቻቸው ከካቶሊኮችና ከሌሎቹም ጋር ብዙ ጊዜ ክርክር አካሂደዋል። በዐፄ ዮሐንስ ዘመነ መንግሥት በቦሩ ሜዳ ከጸጋዎች ጋር የተካሄደውን ክርክር መጥቀሱ ይበቃል።

አንዳንዶቹ ተከራካሪዎች (ለምሳሌ የአንኮበሩ አለቃ ተክለ ጽዮን) ክርክሩ ሊጀመር ሲል በፍርሀት ተውጠው የአፋርን በረሀ አቋርጠው በምፅዋ በኩል ወደ ጣሊያን ሀገር መኮብለላቸው ሰዎች እውነተኛች ሳይሆኑ እንዲሁ ቅጥረኞች እንደነበሩ ያስረዳል። እምነትና እውነት ከነሱ ጋር ስለሌሉ በክርክር ተዋሕዶችን እንደማይረቱ ያውቁታል። ከዚህም በላይ የዐፄ ዮሐንስና የአንኮበሩ ሊቅ የአለቃ ገብረክርስቶስ ወዳጅነት ፍርሀታቸውን ሳያባብሰው አልቀረም ብዬ እገምታለሁ። በንጉሥ ሣህለ ሥላሴ ዘመን መንግሥት በሸዋ ውስጥ ገንነው የነበሩት በሦስት ልደት የሚያምኑ ሰዎች (ፀጋዎች) በሁለት ልደት የሚያምኑትን (ተዋሕዶዎችን) ያሳድዱ ስለነበር ብዙ የሸዋ ሊቃውንት ወደ ትግራይ ገዳማት ኮብልለዋል፤ ብዙዎቹም ተሰውተዋል። (አሁን መናፍቃንና ፖለቲከኞች በመተጋገዝ እውነተኛዎቹን ክርስቲያኖች ሲያሳድዷቸውና ሲሰድቧቸው ያን ክፉ ዘመን ያስታውሱኛል።) አለቃ ገብረክርስቶስም ሞትን ሸሽተው ወደ አድዋ ተሰደው ስለነበር ዐፄ ዮሐንስ ጋር ለመተዋወቅ ዕድል ገጥሟቸዋል። ከወዳጅነታቸው ብዛት የተነሳ ዐፄ ዮሐንስ ጳጳሳትን ከግብፅ ሲያስመጡ እሳቸውን ዋና ልዑክ አድርገዋቸው ነበር። “ጌታዋን የተማመነች በግ...” እንደተባለው ዐፄ ዮሐንስን ተመክተው ወደ ትውልድ መንደራቸው ወደ አንኮበር በመመለስ ከጸጋዎች ጋር ተፋልመዋል። ስለ አለቃ ፍልሚያ ካነሳሁ አይቀር በሦስት ልደት ስለሚያምኑት ስለ ዋድላ ካህናት የተቀኙትን ላቅርብላችሁ።

“ኢጸድቀሂ ላሊበላ ወኢያድጋና ለነፍሱ፤ አእዱግ ካህናቲሁ እስመ ደብረ ያፈልሱ።” ትርጓሜውም “ላሊበላ አልጸደቀም፤ ነፍሱንም አላዳናት። አህዮቹ ካህናቱ ደብሩን ያጠፋሉና።” (ታሪካቸውም ሆነ ቅኔአቸው የተገኙት አለቃ ለማ ጋይሉ ከጻፉት መጽሐፈ ትዝታ ነው።) ወደ ቦሩ ጉባዔ ልመልሳችሁና በዐፄ ዮሐንስና በዐፄ ምኒልክ ዳኝነት በሁለቱ ወገኖች መካከል በወቅቱ ስለተካሄደው ክርክርና ከመናፍቃን ጋር ስለተካሄዱት እስጥ አገባዎች ብዙ ጸሐፊዎች መዝግበዋል። ለምሳሌ፡- ጸሐፊ ትዕዛዝ ገብረ ሥላሴ ዳግማዊ ምኒልክ በተባለ መጽሐፋቸው ምዕራፍ 27፤ ተክለ ጸድቅ መኩሪያ ዐፄ ዮሐንስና የኢትዮጵያ አንድነት በተባለ መጽሐፋቸው ምዕራፍ 16፤ መረስዔ ኀዘን ወልደ ቂርቆስ ትዝታዬ በተባለ (ልጃቸው አምሐ መርስዔ ኀዘን ባሳተሙት) መጽሐፍ ምዕራፍ 16፤ አቶ ጳውሎስ ሞሽ አጤ ምኒልክ በተባለ መጽሐፋቸው ከገጽ 58-62. ፀጋዎችም ሆኑ ቅባቶች ከሌሎቹ ከተዋሕዶ ሃይማኖት ተቃዋሚዎች የተለዩ አይደሉም። ክርስቶስ ዓለም ከመፈጠሩ በፊት አምላክ እንደነበረ አይቀበሉም። ጸሎተ-ሃይማኖትን ይክዳሉ። ይህን የምልበት ምክንያት አምላክነቱን ቢቀበሉ ኖሮ በውል ከታወቁት ከሁለቱ ልደቶች ሌላ የቅባትንና የጸጋ ልደቶችን አይጨምሩም ነበር። አንድ አላዋቂ ሰው “ጳጳስ ቄስ ናቸው እንዴ?” ብሎ ጠየቀ አሉ። መላሹ ደግሞ “ተርፏቸው ይናኛሉ” አለ ይባላል። ጌታችን፤ አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ምን ጎድሎበት ነው

የሚቀባው? ጸጋስ የሚቀበለው? ቀቢውስ? ጸጋ ሰጪውስ ማን ነው? እኛ እንደምናውቀው ጸጋ የሚሰጠው ለሰው ነው። የሚቀባውም እንደዚሁ ሰው ነው። ለዚያውም ንጉሥ ወይም ጳጳስ ለመሆን የበቃ ሰው። ታዲያ ክርስቶስ የአምላክ ልጅነትን ያገኘው በፀጋ ወይም በቅባት ነው የሚሉት ሰዎች ክርስቶስ በባሕርይ አምላክ እንደሆነ ያምናሉ ለማለት ያስቸግራል። ስህተት ላይ የሚጥላቸው “እንደኛ ሰው፣ ፍጹም ሰው” የሚለው ሐረግ ይመስለኛል። ይህም ሰው የሆነውን ሆኗል፤ ሰው ያደረገውን አድርጓል ወደሚለው ክህደት ያንደረድራቸዋል። በጾም በጸሎት ባልተደገፈ ምርምር ተጠምደው ስለነበር ክህደትን እንጂ እምነትን አላተርፉም። ለሌሎችም ከነሱ በኋላ የነሱን ፈለግ ተከትለው ለተነሱ ሰዎች ከነሱ የባሉ የተለያዩ ክህደቶችን እንዲናገሩ በር ከፍተውላቸዋል።

የወቅቱ የዚህ ሀገር መሪ “ጥቁር ናቸው ወይስ ነጭ?” ተብሎ የሚጠየቅ ሰው ጥቁርም ነጭም ናቸው ከማለት ይልቅ “ጥቁር ናቸው” ቢል በእናታቸው ነጭ መሆናቸውን ዘንግቷል ማለት ነው። ሰዎቹ ችግራቸው ከላይ እንደገለጽኩት የክርስቶስን ልጅነት ወይም አወላለዱን ከእኛ ከሰዎች አወላለድ ጋር ማመሳሰላቸው ነው። ቅድመ ዓለም በሰማይ ከአብ ያለ እናት፤ በኋላም ዓለም ከተፈጠረ በኋላ በምድር ያለ አባት ከእናቱ ከቅድስት ማርያም በድንግልና ተወለደ ሲባል አወላለዱ እኛ እንደምናውቀው ዓይነት አይደለም። ትርጉሙም እጹብ ድንቅ ከማለት አልፎ በሰዎች ምርምር ሊታወቅ የሚቻል አይደለም። የአወላለዱ ምስጢር ከሰው አእምሮ በላይ ነው።

በመወለዱ አምላክነቱ አልተጓደለበትም። ለኛ ክብርን ጨመረልን እንጂ። አምላክ ሰው ሲሆን ሰው ደግሞ በተዘዋዋሪ አምላክ በመሆኑ። ራሱ ባለቤቱ ከመንፈስ ስለመወለድ ለኒቆዲሞስ ሲያስረዳ “ስለ ምታዩት ስለ ዓለም ስነግራችሁ ያላመናችሁትን ስለ ማታውቁት ስለሰማዩ ብነግራችሁ እንዴት ልታምኑ ትችላላችሁ?” ብሏል። ደቀ መዛሙርቱም ከጥርጣሬአቸው ብዛት “አብን አሳየንና ይበቃናል።” ባሉት ጊዜ “እኔን ያየ አብን አይቷል። ይህን ያህል ዘመን አብሬአችሁ ከናንተ ጋር ስኖር አታውቁኝምን?” ብሎ ጥያቄአቸውን በጥያቄ መልሷል።

አብ (አባት) ሀሳብ፤ ወልድ (ልጅ) ቃል፤ መንፈስ ቅዱስ ደግሞ (ሕይወት) እስትንፋስ እንደሆኑና ሦስትነታቸውና አንድነታቸው እንደማይነጣጠል ተገልጿል። ግልጽ ለማድረግ በሰውና በፀሐይ ምሳኔነት ተብራርቷል። ሰው ያስባል፤ ይናገራል፤ እንደዚሁም ይተነፍሳል ወይም ይንቀሳቀሳል። የፀሐይ ክበቧ በአብ፤ ብርሃኗ በወልድ፤ እንደዚሁም ሙቀቷ በመንፈስ ቅዱስ ይመሰላሉ። ሰውም ሆነ ፀሐይ አንድ እንጂ ሦስት አይባሉም። እግዚአብሔርም እንደዚያው።

ክርስቶስ በዮርዳኖስ የተጠመቀው የአምላክን ልጅነት ለማግኘት ወይም መንፈስ ቅዱስ እንዲያድርበት አይደለም። የአምላክ አንድነትና ሦስትነት ምስጢር እንዲገለጥ እንጂ። “የምወደው ልጄ ይህ ነው” የሚል ከሰማይ መስማቱ (አብ)። መንፈስ ቅዱስ በእርግብ አምሳል መውረዱ። ራሱ ወልድ በአካል መገኘቱ የአምላክን አንድነትና ሦስትነት ያመለክታል። እንግዲህ ጸጋዎችና ቅባቶች ክርስቶስ የአምላክ ልጅነትን

ያገኘው ሲጠመቅ ነው፤ ቅዱስ ዮሐንስ ቀብቶት ነው ካሉ "እኛም በጥምቀት የአምላክን ልጅነት ያገኘነው ሁሉ ክርስቶስን መሆን ስለምንችል የኪሩቤል ትከሻ ስንቶቻችንን ይሸከም ይሆን? የአብስ መንበሩ ስንቶቻችንን ይችል ይሆን?"

በማለት የእኛ የተዋሕዶ ሊቃውንት ተሳልቀውባቸዋል።

ይኸን ሁሉ የጻፍኩት የመጽሐፌን ርዕስ ስታዩ ድንገት የቅባቶችና የፀጋዎች ደጋፊ እንዳልመስላችሁ ከወዲሁ ለማስጠንቀቅ ብዬ ነው። ለነገሩ ግጥሞቹን ስታነቡ ከነሱ ጋር ሕብረት እንደሌለኝ ትረዱታላችሁ።

በየጊዜው ግጥሞቹን ያለመታከት በጽሞና በማዳመጥ ለሚያበረታቱኝና እግረ መንገዳቸውንም ጊዜ ወስደው ጥልቅ ትምህርት የሚሰጡኝን ንስሐ አባቴን ሊቀ ሥዩማን ታደሰ አርአያን ከልብ አመሰግናለሁ።

ጽ/ቤቱ ዳላስ፣ቴክሳስ የሚገኘው የቅዱስ እስጢፋኖስ ማኅበር የሚያካሄደው በጎ አድራጎት ስላስደሰተኝ ለዓላማው ማስፈጸሚያ ይረዳው ዘንድ ይህን መጽሐፍ አሳትሞ እንዲሸጥ በታላቅ ደስታ ፈቅጃለሁ።

መግቢያ

አንዳንድ ሀሳብ ከስድ ንባብ ይልቅ በግጥም ሲቀርብ የበለጠ ለማጣፈጥና ምስጢሩን አርቅቆ ለማቅረብ ይቻላል። የሚቸግረው ሀሳቡን ማፍለቁ ነው። ሀሳብ ለማመንጨት ማሰብና ማስተዋል ያስፈልጋል። አንድ ምሳሌ ለመስጠት ያህል፡- “ካህናት የሚያቃጥል ነገር አይፈሩም። መለኮታዊ እሳት በመንካት ተለማምደዋልና።” የሚለው ሀሳብ ከአንድ በላይ ፍቺ አለው። ይህን ሀሳብ እንዳለ በስድ ንባብ ለአድማጭ ወይም ለአንባቢ ከማቅረብ ይልቅ በግጥም መልክ ማድረጉ የተሻለ ለዛ ሊሰጥ ይችላል። እንደ ግጥሙ ማማር ማለቴ ነው። እስቲ እርስዎ ምስጢሩን ሳያዛቡ አሳምረው ለመግጠም ይሞክሩ።

በመጽሐፉ ሽፋን ላይ የሚገኘውን ሥዕል የመረጠልኝ ዲያቆን ዓለማየሁ ደስታ ነው። ሥዕሉ በቤተ-መቅደስ ውስጥ የሚቀመጠው የእመቤታችን የቅድስት ድንግል ማርያም ነው። ይህም፣ በመቅደሙ ላይ እንደተብራራው ሁለቱም እመቤታችንና ቤተ-መቅደሱ የአምላክ ማደሪያ መሆናቸውን ከማሳሰቡም በላይ የመጽሐፉን ርዕስ ትርጓሜ የበለጠ ያጎላዋል።

ግጥሞቹ የተለያዩ ዓይነት ናቸው። ላለመንዛዛት እያልኩ ብዙዎቹን አሳጥሬአቸዋለሁ። ወደ ግጥሞቹ በቀጥታ ከመግባቴ በፊት መንደርደሪያ ሀሳቦች አስፍራለሁ። በተቻለ መጠን

የግጥሞቹን መልዕክት ወይም ትርጉም ከመግለጽ ተቆጥቤአለሁ።

ብዙዎቹን ግጥሞቹን የገጠምኳቸው ከአምስት ዓመት በፊት ዋሺንግተን መምህር ዘበነ ለማ ጋር አብራ በቆየሁበት ጊዜ ነበር። በሳምንት ውስጥ ቢያንስ ሦስት አለበለዚያም አራት ስብከቶቻቸውን ስለማዳምጥ በሳቸው ስብከት እየተመሰገኩ አርፌ ለመቀመጥ አልችልም ነበር። በተለይ ከምኖርበት ከአሌክሳንደሪያ ወደምሰራበት ወደ ቤተሳይዳ፣ ሚሪላንድ ለረጂም ሰዓት በባቡርና በአውቶቡስ እመላለስ ስለነበር ግጥሞችን ለመጻፍ አመችቶኛል። ወደ ዳላስ ከመጣሁም በኋላ እንደ ዋሽንግተኑ ባይሆንም አልፎ አልፎ አንዳንድ ግጥሞች ብልጭ እያሉልኝ ጽፌአለሁ። መልካም ንባብ።

ቅንነት

ስለ ጎጂና ጠቃሚ የመጣልኝን መዘርዘር ጀመርኩና በግጥም መልክ ላቀርበው ሞከርኩ። ከግጥሙ ይልቅ ጽሑፉ እንዲሁ እንዳለ ለዛ የሚሰጥ ስለመሰለኝ ግጥም መግጠሙን ተውኩት። ለለውጥ ያህል። እናቶቻችን ድፍድፍ ወይም ጉሽ እንደሚያቀምሱ እኔም ይኸን ገና በጅምር ላይ ያለ ጽሑፍ እንድታነቡ ጋበዝኋችሁ። ከእባብ መርዝ መድኃኒት ሊሠራ የተቻለው ከቅን ሀሳብ ወይም አመለካከት የተገኘ ይመስለኛል። ከመርዙ ምን በጎ ነገር ሊገኝ ይቻላል? በሚል መነሻ ሀሳብ። ሰው ሁሉ ክፋትን ትቶ ቅንነትን ማሰብ ቢችል ከወርነት ይልቅ ሰላም ይወርድ ነበር። ከጥላቻ ይልቅ ፍቅር ይነግሥ ነበር።

ስለ መለያየት ሳይሆን ስለ አንድነት አውሩ
ስለ ኃጢአት ሳይሆን ስለ ጽድቅ አስቡ
ስለ ሚሞተው ሳይሆን ስለ ሚወለደው አብስሩ
ስለ ክህደት ትታችሁ ስለ እምነት መስክሩ
የረገሟችሁን ሳይሆን የመረቋችሁን አስታውሱ
ያጣችሁትን ሳይሆን ያገኛችሁትን አሰላስሉ
ስለ ሕመም ሳይሆን ስለ ፈውስ አውሩ
ጠብን ሳይሆን ሰላምን አስቡ
የሰደቧችሁን ትታችሁ ያመሰገኗችሁን አስቡ
ስለ ፈሪዎች ሳይሆን ስለ ጀግኖች መስክሩ
ስለ መሸነፍ ሳይሆን ስለ ድል ተርኩ

ከኩርፍያ ይልቅ ሳቅና ፈገግታ አይለያችሁ
 ጭንቀትን ትታችሁ በእግዚአብሔር ተማመኑ
 ጎዶሎን ሳይሆን ሙሉውን ተመልከቱ
 ደኅችን ቅረቡ ክፉዎችን ራቁ ያዘነን
 አጽናኑ የተቸገረን እርዱ ባለጌዎችን
 ንቃችሁ ጨዋዎችን አክብሩ ውሸትን
 ጠልታችሁ እውነትን ውደዱ
 ከመሰዳደብና ከመተቻቸት ይልቅ ተመሰጋገኑ
 መንጠቅን ትታችሁ መለገስን ተማሩ
 ጨለማን በእንቅልፍ አሳልፉ ንጋትን በፀሎት
 እግዚአብሔርን ስለ ቸርነቱ አመስግኑት

አያሌው ታምሩ

አለቃ አያሌው ታምሩ ልብ ብርሃን፤ በእውቀት የላቁ፤
 እውነተኛና ያመኑበትን ተናጋሪ ነበሩ። እርሳቸውን የመሰለ
 አባት በቀላሉ ለማግኘት ያስቸግራል። ከሞት የሚቀር
 ባይኖርም የእርሳቸው በዚህ ቀውጢ ቀን በሞት መለየት
 ለቤተ ክርስቲያናችን ታላቅ ጉዳት ነው። ስማቸው ብቻ
 መናፍቃንን ያስበረግግ ነበር።

መስከረም ሳይጠባ በድቅድቅ ጨለማ፤
 ሱባዔ ሳይጨርስ ጅራፍ ሳይሰማ፤
 አደይ ሳይፈነዳ በዓውደ ዓመት ጨለማ፤
 ጎረምሳው ሆ! ሳይል አስዮ ቤሌማ፤
 ኮረዶች ሳይቀጩ ሰበዝና አክርማ፤
 እሸት ሳይቆረጥ ጥንቅሹ ሳይደርስ፤
 አያሌው ተጠራ በቶሎ እንዲደርስ፤
 ለሁለተኛው ሺህ ዓውደ ዓመት ድግስ።
 አያሌው ታምሩ ምን ዐመል አመጣ፤
 ዝናብ እየጣለ እንዴት ከቤት ወጣ?
 ኪዳነ ምሕረት ጥላ ከልላው፤
 ደብረ ታቦር ወጣ ብርሃንን ሊያየው።
 እንግዲህ ማን ይሆን እሱን የሚተካ፤
 በራስ ብቻ ሳይሆን በአምላክ የሚመካ።
 ጠላት አሳፋሪ ወገኖቹን አኩሪ፤
 ለኦርቶዶክስ እምነት ከልብ ተቆርቋሪ፤

ጠበቃ ነበረ ኃይለኛ ተሟጋች፤
 ኀባጣ ለማረቅ ምንም የማይሰለች።
 እውነት ተናጋሪ ቀጥተኛውን፤
 እሱን የሚተካ ሰው ይገኝ ይሆን?
 ከወዴት ይገኛል እሱን የመሰለ፤
 መደፈራችን ነው አለቃ ከሌለ።
 ድሎትን ሳይሹ መከራን ሳይፈሩ
 ሳያጎበድዱ ሳይግደረደሩ፤
 እንደኮሩ ሞቱ እንደተከበሩ፤
 አድማሱ ጀምበሬ አያሌው ታምሩ።

የበቆሎ ፍሬ

ከእህል ዘር መካከል ጥሬአቸውን ከማይበሉት አንዱ በቆሎ
 ነው። በበኩሌ ከእሸት ሁሉ ጥብሱን፤ ቆሎውን ወይም
 ቅቅሉን የምወደው የበቆሎን ነው። በቆሎ በአብዛሃኛው ጊዜ
 ቢጫ ወይም ነጭ ዓይነት ነው። አልፎ አልፎ ቀይ
 ያጋጥማል። አንዳንድ ቆረቆንዳ የተለያዩ ዓይነት ቀለማት
 ያላቸው ፍሬዎችን ይዞ ይታያል። ያ ዓይነት በቆሎ
 ያስደንቀኛል። በተለይ በዚህ ሀገር በሕዳር ወር ከዱባ ጋር
 በምግብ መሸጫ ሱቆች ይደረደራል። ለምግብነት ሳይሆን
 ለባእድ አምልኮ ይፈለጋል።

አንዲት በቆሎ ዘር አፈር ውስጥ ተቀብራ፤
 አደገች ለምልማ ሰብል ልታፈራ፤
 ለመቆረጥ በቃች እሸት አዘርዝራ።
 ምድር ለገበሬ ቃል ኪዳን አላት፤
 አብዝታ ልታመርት ፍሬ ሲሰጣት።
 አንዲት ፍሬ ዘርቶ እፍኝ ሙሉ ምርት፤
 ተመስገን ያንሰዋል የእግዚር በረከት።
 እሷ አንዲት ፍሬ ናት አንድ መልክ ያላት፤
 ያፈራችው ብዙ ባለቀለማት፤
 ነጭ፣ ጥቁር፣ ቢጫ፣ ቀይ፣ ቡና ዓይነት።
 ለምን ተለያየ እንደዚህ መልካቸው?
 አድሎ አለባቸው ወይ ባመጋገባቸው?
 ደቃቅ ይሁን ወፍራም ቀላል ወይ ከባድ፤

በቆሎ መሆኑን ማነው የሚክድ?!
 የትኛው በቆሎ ከየቱ ይበልጣል?
 አንዱ የናቀውን ሌላው ያከብረዋል።
 በሰሜት ነው እንጂ ያለው ልዩነት፤
 ከቶ ማን ይበልጣል ሁሉም ያንድ እናት።
 የቀይ ዳማ ጠይም ነጭና ጥቁር፤
 ሽቦቶ መላጣ ፀጉረ ቁጥጥር፤
 ያለመጠን ወፍራም ረጂም አጭር፤
 ሰልካካ መልክኛ ፉንጋ መልክ ቢስ፤
 ጭምተኛ አይናፋር ፈሪ ቅልሰልሰ፤
 ሥራ ፈት ወሬኛ ለፍላፊ አሽመረኛ፤
 ተማሪ አስተማሪ ትሁት ሰላምተኛ፤
 ዓለምን የናቀ መናኝ ፀሎተኛ፤
 በጉልበቱ አዳሪ ወንበዴ ቀማኛ፤
 አካለ ጎደሎ ለማኝ ጡረተኛ፤
 የሆነውን ቢሆን የሰው ማዕርግ አለው፤
 ማን ነው ሰው መሆኑን የሚያስተባብለው?!

ሰዓሊለነ ቅድስት

ስለ እመቤታችን ይህን ግጥም የገጠምኩት ግንቦት 17 ቀን፤
 1997 ዓ.ም. ነበር። በዚያን ሰዎን አንዳንድ ካህናት ነን ባዮች
 ስለ እመቤታችን ቅድስና ራሳቸው ተደናግረው ሌላውንም
 ለማደናገር ከቤተ ክርስቲያናችን ትምህርት ውጭ ምንፍቅና
 ይዘሩ ነበር። የእነሱን መርዝ ለማርከስ እውነተኛዎቹ የቤተ
 ክርስቲያን አባቶች ይከራከሩ ስለነበር እኔም ባለችኝ አቅም
 የእመቤታችን ወዳጆች ለሆኑት ለእውነተኛዎቹ ካህናት ድጋፍ
 ለመስጠት ስል ይህንን ግጥም ገጠምኩ። ቤተ-ክርስቲያን በርና
 መስኮት፤ ጣራና ግድግዳ ስላለው ከሌላው ተራ ቤት ጋር
 እኩል አይመደብም። የተቀደሰ፤ ከቤት ሁሉ የተለየ ነው።
 እመቤታችንም ሰው ሆና ስለተፈጠረች ብቻ እንደማንኛችንም
 ኃጢአት ነበረባት ማለት አይቻልም። የአምላክ እናት ትሆን
 ዘንድ በቅድስናና በንጽሕና ተወልዳለች። ይህንን ለሚጠራጠሩ
 ሰዎች የማክሰኞውን ውዳሴ ማርያም ቢያነቡ ጥሩ ትምህርት
 ይሰጣቸዋል፡-

እናቱ ሊያደርጋት ቀድሞ ሲመርጣት፤
 ሰፈፍ የሌለባት ወለላ አረጋት።
 እፀ ሳቤቅ ሆና አብርሃም አያት፤
 የመስዋዕቱን በግ ቀንዱን ስትጎትት።
 ብፅዕት ናት ማርያም እንከን የሌላት፤
 ለመሆን የበቃች የአምላክ እናት።
 በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ቃልን ፀነሰች፤

እንዲት ፍሬ ወጣት ገና ልጅ ሳለች፤
 አማኑኤል ብላ ለዓለም አወጀች።
 ያለዘርዐ ብዕሲ እንዲሁ በቃል፤
 ቤዛ ኩሉ ዓለምን ወለደች ድንግል።
 ድንግል ሆኖ መውለድ አሳያሰ እንዳለው፤
 ከማርያም በስተቀር በማን ነው የታየው?
 ማነው በሀሳቡ ድንግል የሆነው?
 ያለወንድ ፍሬ ልጅ የወለደው?
 እንደ ቅድስት ማርያም እግዚር ያደለው።
 እናቱ እንድትሆን መቼ ነው ያጫት?
 በሂሶጵ ረጭቶ ንፁሕ ያረጋት።
 በእንግድነት ሄዶ በአብርሃም ቤት፤
 ይስሐቅን ሲሰጣት ሣራን መርቋት፤
 የዚያን ጊዜ ነው ወይ እግዚአብሔር ያጫት?
 ከቶ መቼ ይሆን አምላክ ያነፃሽ?
 በሐና ማኅፀን ነወይ ተፀንሰሽ?
 ዳዊት በበገናው እያባበለሽ፤
 ከአብርሃም ተረክቦ ለእያቂም ሰጥቶሽ?
 ወይስ በመቅደስ ውስጥ ገና እንደገባሽ?
 የሐናን ጡት ጥለሽ በሦስት ዓመትሽ?
 ወይስ ቆይተሽ ነው አስራ አምስት ሞልቶሽ?
 መልአኩ ገብርኤል ደስታ ሲያበስርሽ?
 ነወይ በገሊላ ዳገቱን ወጥተሽ?
 ኤልሳቤጥ በመንፈስ “ሰላም!” ስትልሽ?
 መቼ ይሆን ቅድስት እግዚር ያነፃሽ?

እናቱ እንድትሆኗ ብቁ ያረገሽ?
 “ነፍሱ-ጡር ናት” ብለው ወግረው ሊገሉሽ፤
 የማስወረጃ መርዝ በግድ ያጠጡሽ፤
 ፈረሳውያኑ ግፍ የዋሉብሽ፤
 ጥንታዊ አበሳ አለባት አሉሽ።
 አፅራረ-ሃይማኖት ካለባቸው ጋራ፤
 እንዳንደማመር ጠብቂን አደራ።
 በብሉይ ፍጻሜ በሀዲስ መባቻ፤
 ከሰው ወገን ታማኝ ነበርሽ አንቺ ብቻ፤
 ቁልፉ የተሰጠሽ የገነት መክፈቻ።
 ቅድመ ወሊድ ድንግል፤
 ጊዜ ወሊድ ድንግል፤
 ድኅረ ወሊድ ድንግል፤
 እግዚር እንዳነፃሽ እንዳከበረሽ፤
 እናምናለን እኛ የአስራት ልጆቻሽ።
 አዛኝቷ ማርያም ታጋሽ ርኅርኂት፤
 ሰዓሊሊን ቅድስት ከልጅሽ ምሕረት።

ዛሬን ሥራበት

መቼም ሁሉም ነገር የሚቻለው በጊዜ ፈቃድ ነው። ጊዜ ካልተባበረ ትርፉ ድካም ነው እንጂ ያሰቡት ነገር ሊፈጸም አይቻልም። አልፎ አልፎ እንዳንድ ነገር ለመስራት እየተመኘሁ ሀሳቤን እዳር ለማድረስ ሲያቅተኝ በጊዜ እያመካኘሁ በቀቢፀ-ተስፋ አንጎራጉራለሁ፡-
እቅዴን በጅምር በውጥን ተውኩኝ፤
የልቤን ለመስራት ጊዜ አልፈቅድ ብሎኝ።
ጊዜው ተወላግዶ ተቆላም አይቸው፤
ላቃናው ደከምኩኝ እንደማልችል ሳውቀው።
የሆኖ ሆኖ ያሰብኩትን ለመፈጸም የሚቻለኝን ያህል ተስፋ ሳልቆርጥ እደክማለሁ። ትናንት የተሰራው ለዛሬ፤ ዛሬ የተደከመው ደግሞ ለነገ ስንቅ ይሆናል። መማር በሚገባን ሰዓት ካሾፍን፤ ትዳር መመስረት የሚገባንን ሰዓት ከተላለፈን፤ ንስሐ ሳንገባ ዛሬ ነገ እያልን ዝም ብለን ከተቀመጥን፤ ባጠቃላይ ወቅቱን እየጠበቅን መስራት የሚገባንን ቁም ነገር በቸልተኝነት ሳንሰራ ብንቀር ውሎ ሲያድር ምነው እንዲህ አድርጌ በነበር የምንልበትና ባለፈ ነገር የምንቆጭበት ሰዓት ይመጣል።
እንግዲህ ወጣቶች ለሆናችሁት የማስተላለፈው ምክር ሁሉም ነገር እንዳማረበት አይቆይምና ሲያልፍ እንዳይቆጫችሁ መስራት በምትችሉበት በጊዜአችሁ ቁም ነገር እንድትሰሩ ነው።

እንዳማሩ አይቆዩም ደምግባት ይከዳል፤
ብርቱ የነበረ አይቀርም ይደክማል፤
ሳተና የነበር ውሎ አድሮ ይፈዛል፤
ግዙፍ የነበረ መንምኖ ይቀጫል፤
በቅርብ የነበረ ላይታይ ይርቃል፤
ጊዜውን ጠብቆ ሁሉም ይቀየራል።
ጊዜን ለመጠቀም በጊዜው ያልጣረ፤
መቆጫቱ አይቀርም እኋላ ከቀረ።
ጊዜ የሚፈቅደውን በጊዜ የሰራ፤
ቅራኔ የለውም ከፈጣሪው ጋራ።
አይቆጫውም ምንም ፀፀት አይነካውም፤
ስላከናውን በጊዜው ሁሉንም።
በጊዜው ነው የሚያምር ሁሉም በሰዓቱ፤
ሕፃን ልጅ አይባል ያለጊዜው አንቱ።
የእግዚአብሔር ቸርነት ካልታከለበት፤
እንዲሁ በከንቱ ይፈሳል ጉልበት።
ጊዜ ይራመዳል ፍጥነቱን ሳይቀንስ፤
ጎበዝ ሰው ብቻ ነው አብሮ የሚገሰግስ።
ጊዜን ተከትሎ መሮጥ የማይችል፤
ስንፍና አወላክፎት ጠልፎት ይወድቃል።
ቀኑን ማጨላለም መቀቱን ማቀዝቀዝ ማነው የሚችለው?
እንዳይፈራረቅ እግዚር እንዳበጀው።
ለማፍጠንም ሆነ ጊዜን ማዘግየት፤
የሚቻል አይደለም በሥነ-ፍጥረት፤
ሁሉም ተመድቧል በቀን በሰዓት።

መዘወር የቻለ ጊዜን የጓሊት፤
 እያሉ ብቻ ነው እግዜር ፈቅዶለት።
 ቀን ያንሸራተተው መሬት የወደቀ፤
 መነሻ የለውም እግዜር ካልታረቀ።
 አታውቁትምና ነገ የምትሆኑትን፤
 በርትታችሁ ሥሩ ዛሬ የምትችሉትን።

በዝግ ቤት

ጌታ በተዘጋ በር ደቀመዛምርቱ በተሰበሰቡበት ቤት መገኘቱ
 ያስደንቀኛል። ደቀመዛምርቱ ብዙ ተዐምራትን አይተዋል፤
 ልባቸው ግን በቀላሉ አልተሰበረም። ተራ ሰው ሊያደርገው
 የማይችለውን ተዐምር ሲሰራ እያዩት መንፈስ ቅዱስ
 እስከሚወርድላቸውና ዕውቀት እስከሚያገኙ ድረስ
 አምላክነቱን ለመቀበል ተቸግረው ቆይተዋል።

በገሊላ ምድር እንደሚያገኛቸው፤
 መግደላዊት ማርያም ብስራቱን ነግራቸው፤
 ይጠብቁት ነበር በማርቆስ ቤት ሆነው።
 ፈሪሳውያኑ በዚያ ካገኟቸው፤
 በጣም ስለፈሩ እንደማይምሯቸው፤
 በርና መስኮቱን የፊትና ጓላ፤
 ቀርቅረው ሸንጉረው አስደግፈው ባላ፤
 መነጋገር ፈርተው ድምፅን ዘለግ አርገው፤
 በድንግዝግዝ ሳሉ ጨለማው ወሯቸው፤
 ክፈቱልኝ ብሎ በር ሳይቆረቁር፤
 ጉልበት ሳይጠቀም ቁልፍ ሳይሰባበር፤
 ዘው ብሎ ገባ በተዘጋ በር፤
 መሹለኪያ ቀዳዳ ገርባባ ሳይኖር፤
 እንዲረዱ ብሎ የልደት ምስጢር።
 በዝግ ቤት ውስጥ ገባ ትንሳዔ ሊያበስር፤
 የክህነትን ምስጢር ኪዳንን ሊያስተምር።

ዓይናቸውን ማመን እስከሚሳናቸው፤
 የደስታ ሲቃ ጠፍንጎ ይዟቸው፤
 ተፋዝዘው ዝም አሉ ብርሃን ሲታያቸው።
 ተገርመው ተደንቀው ተያዩ እርስ በርስ፤
 በር ሳይበረግድ ግድግዳ ሳያፈርስ፤
 ጣራ ሳይሸነቁር ውሃ ልኩን ሳይምስ፤
 መሀላቸው ቆሞ ሰላምን ሲለግስ።
 “አይዟችሁ እኔ ነኝ አትደንግጡ” አላቸው፤
 እግሮቹና እጆቹን አመላከታቸው፤
 ፍርሃት አስወግዶ መጽናናት ሰጣቸው።
 በገበታ ቀርቦ ዓሳ አብሯቸው በላ፤
 እንዲያምኑ ፈልጎ ከትንሳኤም ጎላ፤
 ሥጋው እንደሆነ የእመብርሃን ገላ።

“ሰውን የሚያረክሰው ከአፍ የሚወጣው ነው።”

ወደ አፍ የሚገባውና ከአፍ የሚወጣው ሁለቱ ይደጋገፋሉ።
 የጠገበ ሰው የልቡን ነው የሚናገረው። ክፉ ላለመናገር ራስን
 ለመቆጣጠር ከመብልም መቆጠብ የሚያስፈልግ ይመስለኛል።
 ኃጢአት ክፉ ቃል መናገር ነው እንጂ መብል ሰውን
 አያረክስም እያሉ ያገኙትን ምግብ የሚያግባብበው፤ ሆምን
 የሚሸሩ ሰዎች ቃሉን በትክክል የተረዱት አይመስለኝም።
 አለልክ በመብላታቸው የሚጠቀሙ ይመስላቸው እንጂ
 የሚያተረፉት በሽታን ነው።

“ሲያዩት ያላማረ ሲበሉት አይጥምም፤”
 ዓይን ካልፈቀደ እጅ እንጀራ አይቆርስም።
 አፍ የሚጎርሰውን እጅ ይመጥነዋል፤
 ጉንጭ እንዳይለጥጥ መጠንቀቅ ያሻዋል።
 አፍንጫና ምላስ ተስማምተው ሲፈቅዱ፤
 ያን ጊዜ ያደቃል ጥርስ እንደልማዱ።
 አፍ ምግብ ይበላል ገላ እንዲደረጅ፤
 ምክርም ይለግሳል ለሰው የሚበጅ።
 ሲበሉ በመጠን ሲናገሩ በልክ፤
 ለመኖር ይቻላል ሳያሳዝኑ አምላክ።
 በይበልጥ መጨነቅ ማሰብ የሚገባው፤
 እንዳንረክስ ነው ከአፍ በሚወጣው።
 ከአፍ የሚወጣ ስለት ነው እሳት፤
 ይቆርጣል ያንዳል የሰውን አንጀት።

አእምሮ ሲያመነጭ መልዕክት አቀናብሮ፤
 ከንፈርና ምላስ ጥርስና ጉሮሮ፤
 ያስተላልፋሉ በአንድነት ተባብረው፤
 ለሰላሳ ኃይለ ቃል እንደተሰጣቸው።
 ያለቅጥ በመብላት ልብን ከመድፈን፤
 በልኩ ይበቃል ነፍስን ለማዳን።
 "ሆዱን የወደደ ማዕረጉን ይጠላል፤"
 ከሰውነት ወጥቶ እንስሳ ይሆናል።
 እንዳሻው የበላ እንዳሻው ያወራል፤
 ላፉ ለከት የለው ሰውን ያስቀይማል።

"ከናዝሬት መልካም ሰው ይወጣልን?"

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም
 ሲመጣ ራሱን አዋርዶ ነው። እንደ ደህ በበረት ተወለደ።
 ንጉሥ ሆኖ ሳለ እንደ ተራ ሰው ተቆጠረ። ቅዱስ ሆኖ ሳለ
 ከኃጢአተኞች ጋር ተደመረ። ደግ ሆኖ ሳለ ግፍና መከራ
 ተዋለበት። ትሁት ሆኖ ሳለ ተሰደበ። ለእኛ ሲል ምን ያላየው
 መከራ አለ?

ክፋት በደራባት በናዝሬት ምድር፤ ደግ
 ሰው ተገኘ ፊሊጶስ ይመስክር።
 አጠጣቸው ወይኑን አበላቸው አሳ፤
 ንፋግ ሆነው ሳለ እሱ መቸ ሳሳ፤
 ሳያውቁበት ቀሩ ሳይጠቀሙበት፤
 ሊያድናቸው መጥቶ ከደዌ ከኃጢአት።
 ከሰው ልጅ አብልጠው ውሻ እንደሚወዱ፤
 አላዛር አይቶታል ተቀጥቷል በሆዱ።
 ስለ ክፋታቸው ሆነው ዘግናኞች፤
 ዮሐንስ አላቸው የፋኝት ልጆች።
 እጁ የሰለለች የሌለው ንቃት፤
 ተቆርቋሪ ሆኖ ለዕለተ ሰንበት፤
 ጌታዋ እንደሆነ እጅ ያረቀለት፤
 ሳያውቅ ሳይረዳ እንዳከበራት፤
 ክፋት ሸር ተንኮል ልቡን ሰልበውት ፤
 ሰንበትን ሻረ አለው ደግ በዋለለት።

የናዝሬት ምድር ቆንጥር የበዛባት፤
አፈራች ወይን ሐረግ የዓለም መድኃኒት።

የምጥ መጀመርያ

የምንኖርበት ዘመን የምጥ መጀመሪያ ለመባሉ ብዙ ምልክቶችን እያየን ነው። የውሃ መጥለቅለቅ፣ ቸነፈር፣ መብረጃ የሌለው የሰደድ እሳት፣ የመሬት መንቀጥቀጥ፣ አስከፊ የርስ በርስ ጦርነት፣ በሰው ልጆች ዘንድ ፍቅር መቀዝቀዝ ዕለት በዕለት እየተባባሱ ነው። ምጥ ሲመጣ ሕመሙ በትንሹ ይጀምርና እየጨመረ እንደሚሄድ ከእናቶች የምንረዳው ነው። እንደዚሁም በመጨረሻው ዘመን የምጥ መጀመሪያ የተባሉት ከላይ የዘረዘርኳቸው ምልክቶች እየተባባሱ መምጣት የዓለም ፍጻሜ እንደተቀራበ ያስረዱናል።

ጠፋ ምንም ነገር ለሰው የሚደላ፤
ሰው ተነካክሶ ርስ በርስ ተብላላ።
ይህ ነው ወይ ዘመኑ ሰው የረከሰበት?
ከጦርነት በቀር ሰላም የጠፋበት።
ለምን አይታወክ አይራብ ሰላም፤
እግዚአብሔርን መፍራት አይታወቅም።
ፍቅር ቀዝቀዝ ጦርነት ተስፋፋ፤
ሕዝብ በሕዝብ ተነሳ ፍቅር ሰላም ጠፋ።
ግፍ ይዋዋላሉ ልጅና ወላጅ፤
የሚያስታርቅ የለም የሚያለያይ እንጅ።
ጦርነት ብቻ ነው በቤት በአደባባይ፤
የምጥ መጀመሪያው ዘመኑ ይህ ነውይ?
ከምዕራብ አንስቶ እምስራቅ ድረስ፤

ብልጭልጭታ ሆነ ምንም አይል ደስ።
 ምልክቱ ታየ ምጥ መጀመሪያው፤
 የሰደድ እሳቱ ጎርፉ ጎመራው።
 የውሃ መጥለቅለቅ ረሀብ ጦርነት፤
 የመሬት መንቀጥቀጥ የፀሐይዋ ንዝረት፤
 ዝሙት የሚያመጣው የበሽታው ዓይነት፤
 በዶሮ በአእዋፍ በቅጠል በከብት፤
 ማነው የሚያመልጠው ከእስትንፋስ መቅሰፍት?
 ሽሽታችን አይሁን በዕለተ ሰንበት፤
 ጉም በሸፈነበት በአፈና ሰዓት፤
 ጭቃ በበዛበት በክረምት ወራት።

ራቁት

ዛሬ እንሙት ነገ ስለማናውቀው የጽድቅ ሥራን ለመስራት
 እንዳንዘናጋ እንጠንቀቅ። ጌታችን መድኃኒታችን አምላካችን
 ወደዚህ ዓለም ዳግመኛ ለፍርድ ሲመጣ እንዳይቆጩን ቀጠሮ
 ሳናበዛ ባስቸኳይ ንስሐ እንግባ።

ወደነሱ አቅጣጫ ሲመጣ ከሩቁ፤
 ጌታ መድኃኒዓለም እንደሆነ ሲያውቁ፤
 ብዙ ሳይጠጋ እንዳለ በሩቁ፤
 ምፃት መቃረቡን ለሁሉ አስታወቁ፤
 ራቁት በቆመው እየተሳለቁ።
 እንደጓደኞቹ መልበስ ተስኖት፤
 ያዋጡት ይመስል ስንፍናና እብሪት፤
 ጌታ የመጣ ለት አጋልጠው ሰጡት።
 ሌሎቹ ሲገኙ ይዘው ሥርዓት፤
 ከቶ ምን ይባላል የሱ መራቆት?
 እንደ ሰከረ ሰው አእምሮ እንደሳተ፤
 ምን ቸገረኝ ብሎ ልብሱን ተራቆተ?
 እንደሚጎዳ ሲያውቅ በአጋንንት ልክፍት፤
 እንዴት ተዳፈረ መሆን እራቁት?
 አልሰማ ብሎ እንጂ ቅኖች ሲመክሩት፤
 ልብስ መልበስ ሲገባው መሆን እራቁት፤
 ነውር እንደሆነ እሱስ መቼ አጥቶት።
 ዝና መሸፈን ይገባው ነበረ፤

ለመኖር እንዲችሉ እንደተከበረ።
 ራቂቱን ሲሆን ይዞት ምን ተፍረት፤
 እርቃኑን እንዳይቆም በፈጣሪው ፊት፤
 የማይታይ መስሎት የሚቻል መሰወር፤
 ተወርውሮ ገባ ወደ ጥልቅ ባሕር።
 እንዴት ተማመነ እባሕር መግባት፤
 እንዲያጋጥም ሲያውቀው በአዞ መበላት፤
 የአካል ቅዝቃዜ ውጋት ቁርጥማት።
 ሕግ ቢያከብር ኖሮ ቢኖር በሥርዓት፤
 መች ይገጥመው ነበር እባሕር መግባት?
 መቶ አምሳ አራተኛ አርገው አወጡት፤
 በመረብ ሳይገባ በጦር ሳይወጡት፤
 እጁን አንጠልጠለው ይዘው አመጡት፤
 ከጌታው ከአምላኩ እንዲያገኝ ምሕረት።

ዴማስ

ዴማስ የቅዱስ ጳውሎስ ደቀመዝሙር ሆኖ መንፈሳዊ
 አገልግሎት ከማበርከትና በቅድስና ከመኖር ይልቅ በዓለም
 ብልጭልጭ ተታልሎ ለጊዜያዊ የሥጋ ምኞቱ ማደሩ
 ይታወሳል። በዚህ ውሳኔው ከፀፀት በቀር መጽናናትን
 እንዳላገኘ ዴማስ ብቻ ሳይሆን የዴማስን ዓይነት ዕድል
 የገጠመን ሁሉ የምንመሰክረው ነው።

የጳውሎስ ተከታይ ዴማስ ተላላው፤
 ማኅተቡን ካንገቱ ፈቶ የጣለው፤
 መስቀሉን ምርኩዙን ያሸቀነጠረው፤
 ዳዊት መቁጠሪያውን የወረወረው፤
 ሪዙን ተላጭቶ ቆቡን የጣለው፤
 ቀሚሱን አውልቆ ሱሪ የታጠቀው፤
 ተሰሎንቄ ገብቶ ምን አጋጠመው?
 ነበረ ወይ ክትፎ፤ ዝልዝል፤ ሥጋ ቁርጥ፤
 ውስኪ፤ ሻምፓኝ፤ ኮኛክ፤ ጂንና ቬርሙጥ?
 ምኑ ነው የሳበው ከመንፈስ ያስወጣው፤
 ሀሳብ ያስቀየረው ጳውሎስን ያስከዳው?
 ሰይፍ ታይቶት ይሆን ወይ አንገቱን ሲቀላው?
 የክርስቲያን ሕይወት ቁም ስቅል መከራው?
 መስሎት ነው ወይ ጋያ፤ ሲጃራ፤ ትምባሆው፤
 ዕጣንን የሚያስንቅ የሚጥም መዓዛው?
 ኮረዶቹ ናቸው? የኮራው ዳሌአቸው?

አረማመዳቸው? ንቃት ፈገግታቸው?
 ከቶ ምንድን ይሆን እሱን የሳበው?
 አገኘው ወይ ሁሉን እንደተመኘው?
 ሮማ፣ አቴና፣ ለንደንና ፓሪስ፤
 ደስታ ፍለጋ ሰው ሲመላለስ፤
 ተሰሎንቄ ምድር እጁን የሰጠው፤
 ይሁዳ ነው እሱ ሐምት የሌለው።
 ዴማስ ተቆጩ ወይ ወይስ ደስ አለው?
 ከጳውሎስ እርቆ ዓለሙን ሲያየው። አንቺ
 ተሰሎንቄ ምንድን አሳየሽው? በጉያሽ
 ሸሽገሽ “እንቁልልጭ” ያልሽው?
 የሳምሶንን ስህተት ደገመ አስተሽው።
 ይሁዳ ጌታውን በዲናር ሲከዳ፤
 ዴማስ ተሸሸገ ተሰሎንቄ ዓዳ፤
 እራሱን ነው እንጂ ሌላ ማንን ጎዳ?
 የትኛው ነው እሱ የሚያስከብረው፤
 የመንፈሳዊው ነው የዓለም ጋጋታው?
 ዘላቂው ደስታ የትኛው ነው እሱ?
 እርካታ የሚገኘው እየተቀደሱ።
 የዓለም ደስታ ዕፀ በለስ ነው፤
 ከሩቁ ብቻ እንጂ ሰው የሚያጓጓው፤
 ገና ሲቀምሱት ነው የሚገለማው።
 በዓለም ደስታ ማን ረክቶ ያውቃል?
 ያላየው ይጓጓል ያየው ያናንቃል።
 ክፉና በጎውን መለየት የማይችል፤

ደስ የሚለው መስሎት በኃጢአት ይወድቃል።
 ኃጢአት ጎጂ ነገር እንደሆነ ሲያውቀው፤
 እንደ በጎ ነገር የሚያስመለከተው፤
 ዓይን ነው ደመኛ ዓይን ነው ጠላት፤
 የሚያስጎመጅ ሰሜት የሚፈጥር ምኞት።
 ደስታ ጥላ ነው የምኞት አሽከር፤
 ሳይገኝ ሳይያዝ ካይን የሚሰወር።
 ምኞትን በምኞት እየተካን ስንኖር፤
 ደስታን መቼ አየን ከመጨነቅ በቀር?

አሳ አጥማጆች

ጌታችን መድኃኒታችን አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ አሳ የማጥመድ ልምድ የነበራቸውን ባለሙያዎች ሰዎችን እንዲያጠምዱ መልምሷቸዋል። ሰውን ለማጥመድ የአሳ የማጥመድ ልምድ ለምን እንዳስፈለገ የሚያውቀው ራሱ ባለቤቱ ነው። የሰው ባሕርይ እንደ አሳ ገላ ስለሚያውቀው ለጨልጭ ሊሆን ይችላል። አሳን ለማጥመድ ትዕግሥት እንደሚጠይቅ፣ በጣም አድካሚና ተስፋ የሚያስቆርጥ እንደሆነ በመጽሐፍ ቅዱስ ተጽፏል። ሰውንም ማሳመን ምን ያህል አስቸጋሪ እንደሆነ እንደዚያው።

ከክርስቶስ ጋራ መስርተው ሕብረት፣
አዲስ ሥራ ይዘው ሰው ነፃ ማውጣት፣
ወደ ጽድቅ ለማምጣት ከኃጢአት አዘቅት፣
ምኑንም ሳያውቁት ሞላ ሦስት ዓመት፣
የአሳ ማስገር ሥራ ተረሳ ናቁት፣
ሰው ማጥመድ ሲማሩ አግኝተው ዕድገት።
መንፈስ ቅዱስ ወርዶ እስከሚያጽናናቸው፣
በደንብ እስኪካኑ ባዲሱ ሥራቸው፣
የአሳ ማጥመድ ነገር ውል አለ ባይናቸው።
ተርበው አይደለም እንዲያው ለአምሮታቸው፣
አይደለም ፈልገው ሀሳብ ለመቀየር፣
አደራ ሊሸሹ ሊያጡ ትልቅ ክብር።
ወትሮ እንደሚያደርጉት እንደለመዱት፣

ማንም ሳይቀድማቸው በውድቅት ሌሊት፣
በግላጭ እንደልብ አሳ ለማስገር፣
ጨረቃ ጠፍ ስትሆን ሄዱ ወደ ባሕር።
ብርብራም አልያዙ አሳ የሚያስክር፣
ሥራም አልጀመሩ በስመ እግዚአብሔር፣
እንዲሁ ደከሙ እየተዟዟሩ፣
አሳ ከአካባቢው ጠፋ ከባሕሩ።
አሳ አጠማመዱ መላው ጠፋባቸው፣
በሙት ባሕር ያሉ ከቶ መሰላቸው።
አነጉ አረፈዱ ጀመሩ መፍዘዝ፣
አሳ የሚባል ነገር ጠፋ የሚያዝ።
መተረቻ አድርገው እንዳይስቁባቸው፣
ባዶአቸውን ሲያዩ ጎረቤቶቻቸው፣
ምንም ስላልያዙ ሀፍረት ተሰማቸው።
የሚያደርጉት ቢያጡ መላው ቢጠፋቸው፣
ዮናስን አሰቡ ካለ መሀላቸው፣
አውጥተው ሊጥሉት አዚም ቢለቃቸው።
“አጽናኝ እልካለሁ” ብሎንም አልነበር?
“ለምን ዝም ይለናል እንዲህ ስንቸገር?
ምናለ ቢመጣ መላውን ቢነግረን፣
በምሳሌ አድርጎ አብራርቶ ቢያስረዳን።
ባደግንበት ሙያ ግራ ከገባን፣
ሰውማ ስናጠምድ ምን እንሆናለን?”
ተጨንቀው እያሉ በሀሳብ ተውጠው፣
ወደነሱ ሲቀርብ በድንገት ታያቸው።

“የእግዚአብሔር ፈቃድ ሳይታከልበት፤
 ምንም ጥቅም የለው ዝም ብሎ መዋተት።
 አባታችን ሆይ ብላችሁ ፀልዩ፤
 ሥራችሁ እንዲሰምር ውጤት እንድታዩ።”
 “በስመ አብ” አለ “በመንፈስ ቅዱስ፤”
 ራሱ ወልድ ነው መሲህ ክርስቶስ።
 ወደ ፀሐይ መውጫ መረቡን ጣሉት፤
 የአሣ መዓት ፈላ ፊት ያላገኙት፤
 መረቡ ሊነደል ሊቀደድ ደረሰ፤
 ከአቅሙ በላይ አሣ ብዙ ስላፈሰ።
 አሣ ተከማችቶ ተትረፍርፎ አዩት፤
 ባሕሩን ክርስቶስ በቃሉ ባርኮት።
 ከተደበቁበት ጉድጓድ የወጡት፤
 ስሙ ሲጠራ ነው ድምፁን ሲሰሙት።
 እንዴት አርገው ጭነው እንደሚወስዱት፤
 ሀሳብ ሆነባቸው የአሣው መበርከት።
 ሰው ካልሞተ በቀር ጭንቀት አያጣው፤
 ዓይነቱ ነው እንጂ የሚለያየው፤
 ሁሉም ይጨነቃል ያለው የሌለው።

ደግ ሥራ ሥሩ

ከቃየል ጀምሮ ሰው ለሰው ክፉ እንዳሰበ፤ ተቀናቃኙን
 እንዳጠፋ በመኖር ይገኛል። በሥልጣኔ ገፉ የሚባሉትም
 በምርምር ላይ የሚያተኩሩት፤ የተራቀቀ ነገር ለመፈልሰፍ
 ቅድሚያ የሚሰጡት ለሰው መጥፊያ የሚሆነውን ነው።
 ሄሮድስ ከእናታቸው እቅፍ እየተቀበለ የ140፣000 ሕፃናት
 አንገት የቀላው ገና ለገና መንግሥቱን የሚወርሰውን ልጅ
 የሚያገኝ መስሎት ነበር። እሱ በመንግሥቱ ምን ያህል
 እንደሚቆይ እድሜውን አላመዛዘነውም። ቢያንስ ከሃያ ዓመት
 በላይ እንደሚቆይ ማመን አለበት መቼም የነዚያን ሕፃናት
 አንገት በግፍ ለመቅላት የወሰነው። በዓለም ላይ በተለያዩ
 ጊዜያት ብዙ ግፈኞች ተነስተው ብዙ ሕዝብ አላግባብ
 ጨፍጭፈዋል። በሕመም ወይም በተፈጥሮ ከሞተው ይልቅ
 በግፍ ወይም በጦርነት ያለቀው እንደሚበልጥ ምንም
 አያጠያይቅም። ሰው ከማልማት ይልቅ ማጥፋትን ይወዳል።
 ሰው በራሱ ሥልጣኔ ነው የሚጠፋው የሚባለው ምንም ሀሰት
 የለውም። ከደግነት ይልቅ ክፋትን፤ ከመፋቀር ይልቅ
 መጣላትን፤ ከመከባበር ይልቅ መነቃቀፍን የምንወድ ብዙዎች
 ነን። የምናገኘው ጥቅም ምን ይሆን?

ዓይናችን ምን አየ? ጆሮአችን ምን ሰማ?
 ነፍስን የሚጠቅም ከእግዚር የሚያስማማ።
 ሰው ለምን ይጓጓል? ለዚህች ከንቱ ዓለም፤
 ኃጢአት የሚሰራው ላይኖር ዘላለም።

ከእግዚር ጋር መጣላት ሰው ለምን ወደደ?
 ክፋት ምቀኝነት እያስተናገደ።
 ጠፋ ምንም ነገር ለሰው የሚደላ፤
 ሰው ተነካክሰ እርስ በርስ ተጥላላ።
 እግዚአብሔር አምላኩን ሰው የሚመስለው፤
 በመልኩ ነው እንጂ መቼ በባሕርይው።
 እግዚአብሔር እንደ ሰው ክፋት ቢኖረው፤
 ማን ነበር በምድር ላይ ቆሞ የሚሄደው?
 ሰው የሚጨነቀው የሚጠበበው፤
 ለልማቱ ሳይሆን ቶሎ ለመጥፊያው፤
 ሞት እንዳይቀርለት ስለተረዳው።
 “የሣር አበባ ነው ሰውም ሆነ ክብሩ፤”
 ጴጥሮስ ወማቴዎስ እንደተናገሩ።
 መርገፍ የማይቀር ነው አይቀሩ እንዳማሩ፤
 ክፋትን ትታችሁ ደግ ሥራ ሥሩ።

አታማርሩ

መለወጥ የማይቻለንን ነገር ተስፋ በመቁረጥ ስሜት እንዳለ
 መቀበል ሳይሆን ልናሻሽል የምንችለው ካለ መመራመሩ
 መልካም ነው። በዚህ አገር እንደምናየው ክረምት ሲገባ
 እንዳንዶቻችን የምንተክዘውን ያህል የሚደሰቱት ሰዎች
 ቁጥራቸው ቀላል አይደለም። እንዲያውም ክረምቱ ሲዘገይ
 ቅር ይሰኛሉ። ከዚህ ብዙ ነገር መማር ይቻላል። ስለ አንድ
 ነገር ክፉውን እያሰላሰሉ ከመጨነቅ ይልቅ በጎ ጎኑን እያሰቡ
 መልካም ነገር ይገኝበት እንደሁ ማሰላሰሉ ጤነኛ አስተሳሰብ
 እንደሆነ ይታየዋል።

በጋ ወራት አልፎ ሲገባ ክረምት፤
 ምንድን ለውጥ ይመጣል ብርዱን ቢጠሉት?
 በዘዴ ለማለፍ ካላባበሉት።
 ብርዱን ከማማረር ጊዜውን ከመርገም፤
 ማሰብ ያስፈልጋል መስራት የሚጠቅም፤
 ይሻላል መደሰት በተቻለ አቅም።
 ጨለማው ተገፍፎ ብርሃን እስኪወጣ፤
 መጨነቅ አያሻም ለማይቀረው ጣጣ።
 ሁሉን ነገር መቻል ታግሶ ማለፍ፤
 መተኛት ይቻላል ቢመጣ እንኳ እንቅልፍ።
 የያዙትን ኑሮ ከማማረር በፊት፤
 የሚበጅ አይጠፋም ከተጨነቁበት።
 ሰው እንደሁ ጎበዝ ነው ካሰበበት በጣም፤

ለሁሉም መፍትሔ የሚሆን አያጣም።
ምንም ሳትሞክሩ ኑሮን አታማሩ፤
ይልቅስ ተግታችሁ በርትታችሁ ሥሩ።

ይመጣል ደህና ቀን

ጊዜ ተለዋዋጭ እንደመሆኑ ክፉ ቢያጋጥማችሁ ደህና ቀን እንደሚመጣ ክፉው እንደሚያልፍ ተስፋ ማድረጉ ይጠቅማል። ከጸለዩ፤ ለመልካም ነገር ከተጉ የማይሻሻል ነገር የለም። ክፉ በደግ ሲለወጥ እንደሚያስደስት ደህናው ዘመን በክፉ ሲቀየር ደግሞ ያስደነግጣል። በደግ ዘመን አለቅጥ ከመዝናናት ይልቅ ክፉ ቀን ሊመጣ ይችላል ብሎ ከደስታ መቆጠብ ያስፈልጋል።

አልችልም ከማለት ከእግዜር ጋር ሞክሩ፤
እጃችሁ ይፈታ ለእርዳታ ሰንዝሩ።
ለተራብ አጉርሱ፤ የታረዘ አልብሱ፤
ያዘነን አጽናኑ እንባውን አብሱ።
ልደትን ጥምቀትን፤ ትንሳኤን ዘክሩ፤
ትንሽ ሲከፋችሁ በብዙ አታማሩ፤
ሰዎች ቢጠሏችሁ ቢንቋችሁም፤
መናደድ መጣላት አያስፈልግም፤
ስቅለቱን አስቡ ከጌታ አትበልጡም።
ጥላን እንደምንሄድ ሁሉንም ነገር፤
እናስብ ሁል ጊዜ ሞት እንደማይቀር።
ኩርፊያና ግልምጫ በቤተ እግዚአብሔር፤
አለመረዳት ነው የእምነትን ምስጢር።
እንክርዳድ ትታችሁ ስንዴውን ልቀሙ፤
ቅዠት ይቅርባችሁ መልካም ሕልም አልሙ።
ከረምት እንደሁ ያልፋል መስከረም ይጠባል፤
ጭቃውም ይደርቃል፤ ድጡም ይወገዳል፤

መብረቅ ብልጭልጭታ ነገድንድ ይቆማል።
 መታየቱ አይቀርም ብርሃን ውጋገን፤
 እድሜ ካልነፈገን በሰላም ካለን።
 ረሀብ ላሰለለው አንጀቱ ለራቀው፤
 ይመጣል ደህና ቀን እንጀራ የሚያጠግበው።

ፍቅር

በዚህ ግጥም ውስጥ የተገለጹት ከክርስቶስ ፍቅር ጋር የተያያዙትን ጉዳዮች ነው። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ የዋለው ስለ ሰው ልጆች ፍቅር ለመሆኑ ምንም አያጠያይቅም። እሱ የሞተለትን ዓላማ ለማሰናከል ማለትም ሰው እንዳይድን የተጣመመ ትምህርት ማስተማርና እንቅፋት መሆን በፍቅር ላይ ደባ መስራት ነው። ንስሐ አለመግባትና ድኅነትን አለመፈለግ ክርስቶስ ለእኛ ሲል እንደሞተልን አለመረዳት ነው። የክርስቶስ አሟሟት ዶሮ ጫጩቱቿን ከአነር፤ ወይም ከጭልፊት ለማዳን በምታደርገው ትንቅንቅ እንደምትሰዋው ወይም ጎሽ ለልጇ ስትል እንደምትወጋው ዓይነት አይደለም። ክርስቶስ አምላክ በመሆኑ በባሕርይው ሞት የለበትም። ትዕዛዙን የሰው ልጅ በመተላለፉና ፍርዱም ሞት ስለነበረ አንድም፤ ያንን የፍርድ ቃሉን ለማክበር ሲሆን ሁለተኛም፤ ፍርዱን ለማሻሻል ማለትም የዘላለም ሞትን ለመሻር በሰው አቅም የማይቻለውን ካሳ ራሱ ለመክፈል ሲል ነው።

“ፍቅር ሰው ገደለ” ይባል እንዳልነበር፤
 አሁን ሰው ገደለው አየነው ሲቀበር።
 ከእንግዲህ በፍቅር የሚሞት ሰው የለም፤
 ፍቅር ቦታ ለቋል ለጥላቻ ለቂም።
 ፍቅር ካገር ጠፋ ሞት ተቀበረ፤
 በሰዎች መካከል ጥላቻ ከረረ።

የዓለሙ ጌታ ሁሉ በደጅህ፤
 የሰው ሥጋ ለብሰህ በመስቀል ሆነህ፤
 ስቃዩ በዝቶብህ፤
 “ኤሎሄ ኤሎሄ ላማ ሰበቅታኒ” ብለህ ስትጮህ፤
 ሰይጣን ተታለለ እንደ ሰው አየህ።
 ጊዜዬ ተቃጥሏል ብሎ ከማውራት፤
 አይበጅም ወይ ቶሎ ንስሐ መግባት።
 ዕድሜ ከረዘመ በአለቀ ሰዓት፤
 መቃናት ይሻላል ኃብጦ ከመቅረት።
 ከእውነት የራቀ የሐሰት ትምህርት፤
 ምንም ለማያውቁ የዋሆች መስጠት፤
 ያስፈርዳል ሷላ ከፍተኛ ሞት።

ጣዕዋ

ማንቀላፋት ለሰው ከድካም ማረፍ፤ ሥራ መፍታት ሲሆን
 ለሀገር ግን በዕድገት ወደ ሷላ መቅረት ነው። ከእንቅልፍ
 መንቃት ከሞት የመነሳት ምሳሌ ነው። የሕፃኒቷን ሞት
 ጌታችን መድኃኒታችንና አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ
 አቅልሎ “ተኝታለች እንጂ አልሞተችም” ያለው ይህንኑ
 ሲያረጋግጥልንና በትንሳኤ ሁላችንም ከሞት እንደምንነሳ
 ሲያጽናናን ነው።

የአስራ ሁለት ዓመት ልጄ ሞታበት፤
 ሊለምነው ጌታን እንዲያድንለት፤
 ሄደ ገሰገሰ ሊጠራው በእምነት።
 “ብላቴና ልጄ በጣም የምወዳት፤
 ሞተችብኝ ጌታ እባክህ አድናት፤
 ፈቃድህ ከሆነ እጅህን ጫንባት።”
 “አንቀላፋች እንጂ እስከ ፍርድ ቀን፤
 አልሞተችም አለች በመሀላችን፤
 የእምነትህ ይሆናል አይዞህ አታልቅስ፤
 ታያለህ ተዓምር እቤትህ ስንደርስ።”
 ተያይዘው ሄዱ ወደ ለቅሶው ቤት፤
 አስከትሎ ጌታ ሦስት ሐዋርያት፤
 መለኮትነቱን በታቦር ያዩት።
 እግቧው ሲደርሱ በተጠራበት፤
 በሐዘን ተውጧል ሁሉም በስሜት።

ትልቁ ትንሹ ሙሾ ያወርዳሉ፤ ደረት
 እየደቁ ጮኸው ያለቅሳሉ። “ጋጢአት
 የማታውቀው ይህች ብላቴና፤ ተጽናኑ
 አታልቅሱ አልሞተችምና።” ምስጢር
 ተጋሮቹ ሦስቱ ሐዋርያት፤ አጅበውት
 ገቡ እልጁቱ ቤት፤
 ሌሎች እንዳይገቡ በሩን ቆለፉት።
 “እንቅልፍና ሞትን ለይቶ የማያውቀው፤
 ነፍሷን ከየት ሀገር ሄዶ ሊያመጣ ነው?
 ትንፋሷ ተቋርጦ ገላዋ ቀዝቅዞ፤
 ነፍስ ተለይቷት በድኗ ተገንዞ፤
 የሞተ እንደማናውቅ ‘ተኝታለች’ ያለው፤
 እስቲ ይቀስቅሳት ሲያስነሳት እንየው።
 ምነው ባያውከን ብናለቅስበት፣
 ያችን ትመስልልልል ስናጣት በሞት።
 እምቡጥ ጽጌረዳ አብባ ያልፈካች፤
 ገና ምንም ሳታውቅ በጧት ተቀጠፈች።
 ‘ዝም በሉ’ ይለናል እንዳንላቀስ፤ በሐዘን
 ተነድፈን ቆሽታችን ሲጨስ፤ አንጀታችን
 አርሮ እምባ እንኳ እንዳይፈስ፤ አታልቅሱ
 እኮ አለን እሱ ምን ተዳው፤ መገላገል
 ያውቃል ያልተነካ ሰው።” የተዘጋው በራፍ
 የተሸነገረው፤
 ወለል ብሎ ታዬ ተከፈተ እሰዬው!
 ያቺ ብላቴና የተገነዘችው፤

ወደ ውጭ ወጣች ማመን ተሳናቸው።
 እሷ ናት ሌላ ልጅ ምንድን ነው ነገሩ፤
 ምትሀት ነው ታምር ማነው ምስክሩ?
 “እልል!” አለች እናት ከዚያም እድምተኛው፤
 ተደበላለቀ ሐዘኑና ደስታው።
 እንዳልሆን በምትሀት ልጇ የነቃችው፤
 ምግብ አመጡላት አኝካ ዋጠችው።
 ሽባ ተረተረ በድኑ ነፍስ ዘራ፤
 አጋንንት አወጣ እውሩን አበራ፤
 ከሃዲውም ይካድ አማኙም ይመን፤
 እውነቱ እስኪታወቅ ደርሶ የፍርድ ቀን።

ጳራቅሊጦስ

ጌታችን መድኃኒታችን አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ
ሐዋርያቱን ሲሰናበታቸው በገባላቸው ቃል መሠረት በእሳት
አምሳል መንፈስ ቅዱስ ወርዶ ሐዋርያቱ ላይ ሲያርፍ
ሐዋርያቱ በዕውቀት ተሞሉ። በተለያዩ ልሳኖች ለመናገር
በቁ። ይህን በትክክል ያልተረዱት ወይም "ለራስ ሲቆርሱ
አያሳንሱ" እንደሚበለው ክብራቸውን ከሐዋርያት ጋር
የሚያስተካክሉት ሰዎች ሐዋርያቱ ያላደረጉትንና ያልሆኑትን
ለማንም ሰው በማይገባ በዛር መንፈስ ይንተባተባሉ፤ ያገራሉ።

የተቆራረጠ የእሳት ነበልባል፤
እያሽቀነጠረው ነፋስ ማዕበል፤
በስተምስራቅ በኩል መጣ እየጋለበ፤
እርኩሳን መናፍስት እየለበለበ።
በጴጥሮስ እናት ቤት በገሊላ ገባ፤
ሰላመ ክርስቶስ ለሁሉ አስተጋባ።
እንደ በረሀ ንብ እንደሚናደፍ፤
በሐዋርያት ላይ የእሳት ልሳን ሲያርፍ፤
ዕውቀትና ወኔ በመንፈስ ተሞሉ፤
መናገርም በቁ በዓለም ቋንቋ ሁሉ።
ማንም አልወደቀም አልተንፈራገጠም፤
በመንፈስ ቅዱስ ዘንድ እንዲህ ዓይነት የለም።
በማይገባ ቋንቋ በማይታወቅ፤
አልተሰማም መልዕክት ሰው የሚያስጨንቅ።

ምስጢረ ሥጋዌን፤ ምስጢረ ትንሳኤን በደንብ አስተማሩ፤
በዓለም ቋንቋ ሁሉ እየቀያየሩ።
አስተርጓሚ ሳይኖር የሚተነትን፤
ለሁሉም ሲያስሙ በሚያውቁት ልሳን፤
ቀባጠሩ አሏቸው ተሳክረው በወይን።
በማርቆስ እናት ቤት የተመገቡት፤
ፍርፍር እንጀራና የጊደር ወተት፤
የወይን ጠጅ ጠጡ የሚሏቸው ጧት፤
መች ተለመደና በእስራኤል ቤት።
መንፈስ ቅዱስ እንጂ ብርታት የሰጣቸው፤
በእሳት አምሳል ሆኖ አርፎ በላያቸው።
አጠመቁ ሰዎች በሥላሴ ስም፤
ጭንቀትን አርቀው ሰጧቸው ሰላም።

ዓባይ

ዓባይ ላላጣው መንገድ ጣናን አቋርጦ ሲፈስ ጣና ለዓባይ
“የወንድ በር” እንደለቀቀለት ያስታውቃል። የሚገርመው
ዓባይ ከጣና ውሃ ሳይወስድ ለጣናም ውሃ ሳይሰጥ ጣናን
ሰንጥቆ ያልፋል። በተለይ በአይሮፕላን ላይ ሆኖ ሲመለከቱት
የሚደንቅ ነገር ነው። “ዓባይና ጣና ውሃ በውል ሲያድር...”
አሉ አባቶቻችን። ወንዝና ሐይቅ ይሁኑ እንጂ ሁለቱም ውሃ
ናቸው። የሁለቱ ውል መግባት በእውነት ያስደንቃል።

ዓባይ በጣና ላይ የሚዘባነነው፤

“የማን? አለህ!” ሊል ነው አልሸከም ቢለው።

ዓባይ አልችል አለ ጥጋቡን አበዛ፤

ጣናን ተረማምዶ ፈሰሰ እንደ ዋዛ፤

ጭምተኛ ሆኖ እረግቶ ቢያየው፤

ጥጋበኛው ዓባይ ጣናን ደፈረው።

ውሃ በውሃ ላይ አይጨከንም ብሎ፤

ጉልበተኛው ዓባይ ጣና ገባ ዘሎ።

ጣናን ላያጠጣ ከጣናም ላይቀምስ፤

ምን አደካከመው? እጣና ድረስ።

ዓባይ አባብሎታል አብሮት እንዲዘምት፤

እምቢ አለ እንጂ ጣና እንዳያይ ስደት።

የራሱንም ሳይሰጥ ከዓባይም ሳይሻ፤

መንገድ ቀደደለት ወደ ግብጽ መሸሻ።

ጣና ምን በወጣው የሚንከራተተው፤

ገባሪ ለመሆን ከቀዬ የሚርቀው፤

የታቦት ማደሪያ እግዜር ያከበረው።

ዓባይ መቼ ይሆን ትምህርት የሚያገኘው፤

ገባሪ ከመሆን የሚገላገለው።

ራሱ ነው እንጂ ወዶ የሚያግዘው፤

ዝረፍልኝ ብሎ ግብፅ መች ለመነው?

ዓባይ ተሰደደ በበረሃ በዱር፤

በወዶ ገባነት ጉልበቱን ሊገብር።

ማን አዳይ አረገው? “አዛኝ ቅቤ አንጓች፤”

ከሀብታሞች ወስዶ ለድሆች መጽዋች።

ከማይሰሩት ወስዶ ለሚሰሩት አዳይ፤

ፍርድ አዋቂነት ነው? ወይስ ፍርድ ገምዳይ።

ዘመን መለወጫ

የዘመን መለወጫ በህዲስ ይመስላል። ክረምት አልፎ መስከረም ሲጠባ ተስፋ የሚታይበት፣ የደስታ መንፈስ የሚሰፍንበት ነው። ሜዳው ሽንተረሩ በልምላሜ ተውቦ፣ ልጆች የሚጫወቱበት፣ ሴቶች ሰበዝና አክርማ የሚቀጩበት፣ ሰፊ የሚሰፉበት፣ ጥጆች የሚቧርቁበት፣ ኮረዶች የሚዘፍኑበት፣ ጭቃው የሚደርቅበት፣ እሸት የሚደርስበት ሰዓት ነው።

እንኳን ከጨለማ ወደ ብርሃን፣
እግዚአብሔር በሰላም አሸጋገረን፤
ከዚያ ድቅድቅ ሌሊት ከብሉይ ዘመን፣
እግዚአብሔር ይመስገን ሀዲስ ላይ ደረሰን።
ጨለማው ተገፍፎ ብርሃን ሲታየው፣
መደሰቱን ትቶ ማነው የሚያዝነው?
ጎረምሳው ሆ ይበል ኮረዳው ይዝፈን፣
ዘመን መለወጫው በዓል ይሁነን።
ሜዳው ሽንተረሩ በአደይ አበባ፣
አሸብርቆ ታዬ መስከረም ሲጠባ።
“ዐመተ ዓውድ ዓመት፣
ድገመነ ዓመት፣
የሁላችን ቤት፣
ድገመነ ዓመት፣
ወርቅ ይፍሰስበት፣

ድገመነ ዓመት።”

ሌሊት በማለዳ ፀበል ተነክረን፣
በባህር በጅረት በምንጭ ተጠምቀን፣
እንለምናለን ዓመት ቢያደርሰን።
በባዶ ሆዳችን ከሁሉም በፊት፣
እንቀምሳለን በጧት የፌጦ ፍትፍት።
“እንቁጣጣሽ!
በየዓመቱ ያምጣሽ!”

ክርስቶስ ጋራ

ክርስቶስ ወደ እዚህ ዓለም ሰው ሆኖ በመጣ ጊዜ ያልተቀበሉትን ሰዎች ወደ ጓላ መለስ ብለን በጥፋታቸው እንኮንናቸው ይሆናል። ነገር ግን አንዳንዶቻችን ከነሱ ያላነሰ ጥፋት በማጥፋት ላይ መሆናችንን የማንረዳ አለን። አሁንም ክርስቶስን የምንከስ፣ የምንገርፍ፣ የምንሰቅል ሰዎች አለን። ክርስቶስን ከልብ የሚቀበል፣ የክርስቶስ ፍቅር ያደረበት፣ በትዕዛዙም የሚኖር ሰው የታደለ ነው።

ክርስቶስ ሲወለድ በቤተ ልሔም፣
ምነው በነበርኩኝ ባየሁት እኔም።
ከከብት እረኞቼ ከሰባ ሰገል፣
አብሬአቸው በሄድኩ እሱን ልቀበል።
የሚገርመው ነገር የሚደንቀው ሥራ፣
የዓለምን ፈጣሪ የሁሉንም አውራ፣
ግርግም አስተኛቸው አውራ ጣቱን አስራ።
ልብሱን በዳሰስኩት ቃሉን በሰማሁ።
የመንፈስ እርካታ ሰላም ባገኘሁ።
የዓይኑን ብሌን ባየሁ በደንብ በማተኮር፣
ልጋራው ከቻልኩኝ ሰላምና ፍቅር።
የሞተ ሲያስነሳ ያዘነ ሲያጽናና፣
እውሩን ሲያበራ ጎባጣ ሲያቀና፣
ምነው በዓይኔ ባየሁ እምነቴ እንዲጸና።
ውሃ ላይ ሲራመድ ወጀብ ሲገስጽ፣

ሌጌዎን በርግን ባሕር ውስጥ ሲሰርጽ፣
ምነው ማየት በቻልኩ እንዲህ ያል ምስጢር፣
ክርስቲያን እንድሆን ሕግ ሳልዳፈር።
እሱ የባረካትን አንዲት ቁራሽ ዳቤ፣
ለመቅመስ ተመኘሁ አሰብኩኝ በልቤ፣
በበረከት ማዕድ እንድኖር ጠግቤ።
ምነው በጠጣሁኝ ከለወጠው ጠጅ፣
አልደርስም ነበረ መናፍቃን ደጅ።
ለዚያ ገበያ ሕዝብ አሳ ሲያጠግባቸው፣
እኔም ተሻምቼ በተካፈልኳቸው።
ጴጥሮስ እንዳሰበው በታቦር ተራራ፣
ብኖር ደስ ይለኛል ከክርስቶስ ጋራ።
እንደ አላዘርና እንደ ማርታ እህት፣
እንባዬን አፍስሼ እግሩን ባጠብኩት።
እንደ ኒቆሌሞስ እንደ ሀብታሙ ሰው፣
የዓለምን ከንቱነት በደንብ እንዳጤነው፣
ንብረቴን መጽውቼ እኔም ልከተለው።

“አዲስ ነገር የለም”

ጊዜ የማይሸረው፤ ጊዜ የማይቀይረው አይገኝም። ሆኖም ግን አዲስ ነገር የለም። የሚጨመርም ሆነ የሚቀነስ ነገር የለም። በጊዜው የሚሆነውን የሚያስቀር ማንም የለም። “ቃሌ ከሚያልፍ ሰማይ ምድር ቢያልፍ ይቀላል” ያለው ሁሉም ጊዜውን እየጠበቀ እንደሚከናወን ሲያስረዳን ነው። ፍጡር ሁሉ በጊዜ ተገድቧል።

ጊዜን እንዳሻችን መዘወር ቢቻለን፤
ወደፊት ለማስኬድ በጣም እንፈራለን፤
ከአዲስ ነገር ይልቅ ነባር እንወዳለን፤
ምድር ነባራዊት የቆየች ከጥንት፤
ከወዴት አመጣች አዲስ የሚሉት።
ከምድር የተነሳ መልሶ ይወድቃል፤
የእግዚአብሔር ቅዱስ ቃል አይቀር ይፈጸማል።
ጥንት የነበረ ነው ዛሬም የሚታየው፤
ሁሉን ከምድር እንጂ ከየት አገኘነው?
ልደት፤ ሞት፤ ትካዜ፤ ደስታ፤ ብስጭት፤
የነበሩ ናቸው ቀድሞውንም ጥንት።
እምድር የወደቀ የቱ ነው ከሰማይ?
አዲስ ነገር ሆኖ እንደ ብርቅ የሚታይ።
ጊዜን መቆጣጠር የሚችል ማን ይሆን?
ከፉ እያስወገደ ደግ የሚያመጣልን።
ጊዜ ይችላል ወይ ማንሳትና መጣል?

ጉብዝና ስንፍና ከኛ ሳይታከል።
“ጊዜ የሰጠው ቅል ድንጊያ ይሰብራል፤”
የማይመስል ነገር ውሸት ይመስላል።
እንዳለ የሚቆይ በዚህች ምድር፤
ከሰው አንድም የለም የማይቀምስ አፈር።
ምርቷ ሲያሸቆለቁል ስታረጅ ምድር፤
ትንሹም ትልቁም ሆነ የሚያማርር።
የወደፊቱ እንጂ የሚያስጨንቀው፤
ያለፈውማ አልፏል ብንወድም ብንጠላው።

የእፋኝት ልጆች

ቅዱስ ዮሐንስ “እናንተ የእፋኝት ልጆች፤ ከሚመጣችሁ መከራ እንድታመልሱ ማን ሰው መከራችሁ? እኔ በውሃ አጠምቃችኋለሁ። ከኔ በኋላ የሚመጣው፤ እኔ የጫማውን ማሰርያ እንኳ መንካት የማይገባኝ፤ እርሱ ግን በእሳት ያጠምቃችኋል” ብሎ ያለው ቅዱስ ጳውሎስ ወደ እሳት የወረወራትን እፋኝት አስታወሰኝ። እፋኝቷ ቃጠሎው እንዲበርድላት አስቦ መጥምቁ ቅዱስ ዮሐንስ በውሃ እንደረጫት ተሰማኝ።

ጳውሎስ እፋኝትን እሳት ውስጥ ጥሏት፤

ዮሐንስ መጥምቁ በውሃ ረጫት።

ርዕሱ የእፋኝት ልጆች ይሁን እንጂ ግጥሙ በቅዱስ ዮሐንስ ላይ ነው የሚያተኩረው። እሱን አንገቱን የቆረጡትንም ሆነ ክርስቶስን የሰቀሉትን “የእፋኝት ልጆች” ብሎ ስም ያወጣላቸው ቅዱስ ዮሐንስ ነው። እንደሚባለው እፋኝትን ከእባብ ዘር ልዩ የሚያደርጋት መርዛማ መሆኗ ብቻ ሳይሆን ልጆቿ የሚወለዱት ሆዱን እየበሳሱ በመውጣት ነው። እፋኝቶች ጭካኔ ወይም ክፋት የሚጀምሩት በእናታቸው ገላ ነው። በእናታቸው የጨከኑ ለማን ያዝናሉ? ቅዱስ ዮሐንስ በበረሃ ሳለ ይመገብ የነበረው የአንበሳ (የጋጃ፤ ሰንበሌጥ የሚመስል) ማር እንጂ አንበሳ እንዳልነበረ የንስሐ አባቴ የነገሩኝን በዚህ አጋጣሚ ላወሳ እፈልጋለሁ።

ገና ጨቅላ እያለ ሄሮድስ ቢያሳድደው፤

ከሞት አመለጠ እናቱ ሸሽጋው፤

ሰው ከማይደርስበት በበረሃ አኑራው።

ኤልሳቤጥ አለፈች ባዘን በትካዜ፤

የአባቴን መገደል በተረዳች ጊዜ።

በበረሃ ቀረ ብቻውን ዮሐንስ፤

ሚዳቋ አገኘችው እርቦት ሲያለቃቅስ፤

ጡቷን አጠባችው እረሀቡ እንዲታገስ።

ከእፋኝቶች ሸሽቶ ኃጢአት ሳይነካው፤

አንበሳ እየበላ ሰፈፍ የሌለው፤

ንዱሕ ሆኖ አደገ ጌታን ሊያጠምቀው።

ሴት ከወለዷቸው ከሁሉ የሚያስንቅ፤

እውነትን መስካሪ ሐዋርያ ሊቅ፤

በአደባባይ ጪኺ ሐሜታ የማያውቅ፤

ሄሮድስን ገስጸው ዝሙት ሲፈጽም፤

ፈላጭ ነው ቆራጭ ነው ብሎ አልፈራውም።

ዮሐንስ ነፍስ አውቆ ሞትን ተዳፈረ፤

እውነት ለሚጠሉ እውነት ተናገረ፤

ክርስቶስ አምላክ ነው ብሎ መሰከረ።

ባመነበት ጸና እንደሚሞት ሲያውቅ፤

መጥምቁ ይኖራል በዓለም ሲደነቅ።

ክፋትን የሚመርጥ በእሳት ይቃጠላል፤

አይቀርም ፍርድ ነው ጳውሎስም መስክሯል።

መርዘኛዋ እፋኝት ጳውሎስን ብትነድፈው፤

እሳት ውስጥ ጨመራት ልኳን እንድታውቀው።

የፋኝትን ልጆች አዝኖ ሊረዳቸው፤

የበደሉት በደል እንዲፋቅላቸው፤
 የሐንስ ሞከረ በሚችለው አቅም፤
 ዳተኞች ሆኑ እንጂ ለራሳቸው ጥቅም።
 ክፋት ሥሩን ሰድዶ ሠርዖ በደማቸው፤
 ደግ ነገር ትተው ክፉ አስወደዳቸው።
 ቅጣት መቸ ፈሩ ደንድኖ ልባቸው፤
 የሐንስን ጠሉት ደግ በዋለላቸው።
 አጋዙት በወህኒ በሰይፍ አረዱት፤
 መቀጠል ፈልገው በያዙት ኃጢአት።
 ዘፋኛ ጠይቃ ልዩ ሽልማት፤
 ራሱን በወጪት አድርገው ሰጧት፤
 የገዢአቸው ቅምጥ እንድትደሰት።

ተዋሕዶ

አምላክ ሥጋ በመልበሱ ወይም ሰው በመሆኑ አምላክነቱን የዘነጉ ብዙዎች ናቸው። “ሰዎች እኔን ማን ይሉኛል?” ብሎ ደቀመዛምርቱን የጠየቃቸው አምላክነቱን የሚጠራጠሩ እንዳሉ ስለተረዳ ነበር። የአሜሪካውን ፕሬዚዳንት ክቡር አቶ አባማን ጥቁር ናቸው የሚሏቸው በእናታቸው ነጭ መሆናቸውን የሚዘነጉ ናቸው። ክርስቶስንም አምላክ መሆኑን እየዘነጉ ሥጋ ለብሶ ስላዩት ሰው ነው ይሉት ነበር። አምላክ ሰው የሆነው ሰውም አምላክ ለመሆን የበቃው በተዋሕዶ ነው። ሰው አምላክ ለመሆን ያደረበትን ፍላጎት ለማሟላት አምላክ ራሱን አዋርዶ ሰው ሆነ።

የማይታይ አምላክ የማይዳሰሰው፤
 ሥጋን ተዋሐደ እንደኛ ሆነ ሰው።
 አብረነውም በላን አብረንም ጠጣን፤
 በኃጢአት ቆሽሸን ሳይጠየፈን።
 ሲናገር ሰማነው አየነው ሲራመድ፤
 አጋንንት ብቻ ነው ከሱ ፊት የሚርድ።
 በቃሉ ይድናል ፍጹም ያመነበት፤
 ከደስታ በቀር ጭንቀት ሳያድርበት።
 ከብሩን አሳንሶ ፈለገ ሰው መሆን፤
 ሞትን ድል አድርጎ ከኃጢአት ሊያነጻን።
 ማደርያውን አሻ አገኘ ቅድስት፤
 አዘጋጅቷት ነበር ቀድሞውን ከጥንት።

መላክተኛ ላክ ገብርኤል የሚሉት፤
 "ሰላም ለኪ!" ብሎ የሚያረጋጋት፤
 ሀደረ ሳይሌሃ ሳታስብ ድንገት።
 እሱ መች ጨነቀው የሆዷ ጥበት፤
 መግባት ልማዱ ነው በተዘጋ ቤት።
 ሦስት ሆነው መጡ ከምስራቅ ጠበብት፤
 እጣን፤ ወረቅ፤ ክርቤ ሊገብሩለት።
 እረኞች ጎበኙት በቤተልሔም፤
 ንቤብሐ እያሉ መድኃኒተ-ዓለም።
 በማኅፀን አድሮ ቃል ሥጋ ባይለብስ፤
 ምን ይበላ ነበር ይኸ ሁሉ ነፍስ።
 እንደ ሁለቱ ዓሳ እንደ አምስቱ እንጀራ፤
 ሥጋውን ቆረሰ በሰው ልጅ መከራ።
 ሥጋውን ለማብላት አለመስሰቱ፤
 ስለወረሰው ነው ከወላጅ እናቱ።

የወይን ሐረግ

ቸሩ አምላካችን የእመቤታችንን የቅድስት ድንግል ማርያምን
 ሥጋና ነፍስ መዋሃዱን አስመልክቼ ይህችን አነስተኛ ግጥም
 ጻፍኩ። ሀሳቡ የተገኘው አባ ሕርያቆስ ከደረሰው ከማርያም
 ቅዳሴ ነው።

ለምለም የወይን ሐረግ የስንዴ እሸት፤
 ለመሆን በቅታለች የአምላክ እናት።
 ምርጥ የስንዴ ፍሬ የወይን ዘለላ፤
 ደዌው ይፈወሳል ፍሬሽን የበላ።
 የወርቅ ሠረገላ የአሮን በትር፤ የሽቱ
 ቀንድ ነሽ የጌድዮን ፀምር። የኤልያስ
 መሶብ የያዕቆብ መሰላል፤ የምሥራቅ
 በር ነሽ ያየሽ ሕዝቅኤል፤ የወርቅ
 ጸናጽል ነሽ የዘካርያስ፤ የምህረት
 ደመና ያየሽ ኤልያስ።
 የናርዶስ ብልቃጥ ነሽ የአባ ሣሙኤል፤
 ተፈስሒ ያለሽ ቅዱስ ገብርኤል።
 የገነት ሙሽራ አዶናይ ሕሩይ፤
 የዳንኤል ስንቁ የእምባቆም ሙዳይ፤
 ቃል በአንቺ አደረ ወርዶ ከሰማይ።
 የሰለሞን አክሊል የዳዊት በገና፤
 ዕፀ ጳጦስ አንቺ አመልማለ ሲና።
 የታቦር ደብር ነሽ የፋራን ተራራ፤

አማልጂን ከልጁሽ ድንግል ሆይ አደራ።

ትልቅ ዛፍ

በሀገራችን እውቅ የሆኑ ትላልቅ ዛፎች ነበሩ። ነበሩ ያልኩት አሁን እንደሚገኙ እርግጠኛ ስላልሆንኩ ነው። ዛፎቹ ለመጠለያ፣ ለሽንጎ፣ ለመጫወቻና ለመገናኛ ያገለግሉ ነበር። የብዙዎቹ ፍሬዎቻቸው ይበሉ ነበር። በኛ ዘመን የዛፎቹ መመናመን ወይም መጥፋት አላስበኝ ይህን ግጥም ለመግጠም አነሳሳኝ።

ግርማ ሞገስ ያለው በሩቅ የሚታይ፣
የሚጠለሉበት ከሞቀ ፀሐይ፣
ዝናብ በጣለለት የሚሸሸጉበት፣
ያገር ሽማግሎች የሚሰየሙበት፣
ሰፋፊ ቅርንጫፍ ቁመና ያለው፣
ዋርካ፣ ሾላ፣ ዋንዛ፣ ግራር፣ ዝግባ ነው።
የባሕር ማዶ ዛፍ እፄ ያስመጡት፣
ሌሎቹን ተካቸው ሆነ ባለርሰት።
አበባ የማያብብ ፍሬ የማያፈራ፣
ዛፍ ያለ አይመስለኝም የአምላክ ድንቅ ሥራ።
ጥድን ለምስሶ ዝግባን ለመስኮት፣
ኮሶ ለሆድ ሕመም ግራር ለታቦት፣
ክትክታ ለዱላ ወይራ ለዘይት፣
የሽቱ የእጣን ቅመም ዓይነት።
ከርቤ ናርዶስ ከሙን እርድና ጥምዝ፣

አረፋ ቀረፋ ኮረሪማ ለውዝ።
 አወይ ሞኝ መሆን መካሪ ማጣት፤
 ዛፍን እንቆርጣለን ድርቅ ለማምጣት፤
 ተጨፍጭፎ አልቋል ትላልቁ ዛፍ፤
 የቀረው ጭራሮ ዝም ብሎ የሚረገፍ።
 መቼም ምንም ቢሆን ብናመራምር፤
 አይጠፋም መልካም ዛፍ በገዳም በደብር፤
 መድኃኒት የሚሆን ለወገን ላገር።

ሲኦል ተመረጠ

ሰው ያለ ሕግ አልተፈጠረም። ሕግ ሲጥስ ቅጣት
 ይጠብቀዋል። አንድ ሰው ካመነዘረ ሕግ ተላልፏልና
 ቅጣት ይጠብቀዋል። በአባላ ዘር በሽታ ይያዛል።
 የሚያመነዝር ሰው የአባላ ዘር በሽታ ቢይዘው ሊያማርር
 አይገባውም። ምክንያቱም ወዶ ገብቶበታልና። ሲሰርቅ
 ወይም ሲገድል እንደሚታሰር ወይም የሞት ፍርድ
 እንደሚጠብቀው ያውቃል። ስለሆነም፤ ሕግ ሲተላለፍ
 ፍርድንም ለመቀበል በልቡ ተስማምቶ ነው።
 እንደዚሁም፤ ገሀነም እንደሚጠብቀው እያወቀ ኃጢአት
 በድፍረት የሚሰራ ሰው ከኃጢአቱ ከመቆጠብ ይልቅ
 ገሀነም ወይም ሲኦል መውረድን መርጧል ማለት ነው።

የዘመኑ ማብቂያው ፍጹሙ ተቃርቧል፤
 የማቴዎስ ትንቢት ሁሉም ተፈጽሟል።
 አይቀርም እግዚአብሔር ለመፍረድ ይመጣል፤
 አይሻርም ቃሉ እንዳለው ይሆናል።
 ለደጋጉ ገነት ለኃጢአት ሲኦል፤
 እንደየሥራቸው ርስት ያካፍላል።
 ገነት የሚገባው ጥቂት ነው ሲባል፤
 በመርፌ ቀዳዳ መግቢያው ሲመሰል፤

ገነትን መመኘት ሰው ተስፋ ቆርጧል።
 ገነትን ለመውረስ ከጠበበ ዕድል፤
 ሊከበር አይችልም የክርስቶስ ቃል።
 ገነትን ለማየት ተስፋ የቆረጠ፤
 ከደግነት ይልቅ ክፋትን መረጠ።
 ስንፍና ነው እንጂ ሲኦል መመረጡ፤
 መች ሰላም ይሰጣል ውርጭና ረመጡ።
 ይቅርታ አድርጎለት ሊያገባው ገነት፤
 ክፋት እንዳይሠራ ሕግ ቢያበጅለት፤
 በአመጹ ቀጠለ ሲኦል ለመግባት።
 ክርስቶስ በደሙ ገነትን ጋበዘ፤
 እምቢ ባዩን ሁሉ በሲኦል አጋዘ።
 ቀኝ ሲሉት ግራ የሰው ፍላጎት፤
 እንደ አህያ ሥጋ አልጋ አይወድለት።
 ገነት ተከፍቶለት በክርስቶስ ሞት፤
 አሁን ምን ይባላል ሲኦል መመኘት?
 ራሱን አዋርዶ ሰውን ያከበረው፤
 በመስቀል ላይ ሆኖ ደሙን ያፈሰሰው፤
 ስለ ገነት እንጂ ከሲኦል ምን አለው?

የጥፋት ምንጭ

አንድ ቀን ከምሳ በኋላ በምስራብ መ/ቤት ግቢ
 በአትክልት ሥፍራ ውስጥ ስዘዋወር በጣም ደስ የምትል
 አበባ አየሁ። ከዚያም በአበባዋ ላይ ትልቅ ዝንብ
 አርፎባት ተመለከትሁና ተደነቅሁ። ዝንብ አበባ ላይ
 ማረፉ ምን ሊተክር ነው? ብዬ ራሴን ጠየቅሁ።
 ወዲያውም፤ እኔ እንዳየሁት ሌላ ንብ አይታው ቢሆን
 ኖሮ ምን ትለው ይሆን የሚል ጥያቄ በሀሳቤ ተደቀነና
 መልሱን በግጥም መጻፍ ጀመርኩ።
 አንዲት ንብ ስትወጣ አርፍዳ ከቀፎ፤
 አየች አንድ ትልቅ ዝንብ አበባ ላይ አርፎ።
 “ልትቀስም እንዳይሆን ጣፋጭ ማር ልትጋግር?
 ወይስ ልትበክል ነው እኛን ለማስቸገር?
 በቆሻሻ ቦታ ቀረና መዋልህ፤
 አበባ ላይ ማረፍ ማነው ያስተማረህ?
 በል ዘወር በል ወዲያ ከነቆሻሻህ፤
 እዚህ ለምን መጣህ ያለምድብህ?
 አበባ ለኛ ነው ማር ለምንጋግር፤
 አንተ ምን ታውቃለህ ከጥፋት በቀር?
 ዝምብ አበባ ሲቀስም ለሰው ሲጨነቅ፤
 እንግዳ ነገር ነው አጋጥሞም አያውቅ።”

ሞት ለምን ይጠላል?

ይኸ ግጥም ነሐሴ 7 ቀን፣ 1997 ዓ.ም. ስለ ዓለም ከንቱነትና ስለ ሰው ደካማነት ተጻፈ። ሰው ሞትን ያህል ከባድ ዕዳ ተሸክሞ ከሞት በኋላም ፍርድ እንደሚጠብቀው እየተነገረው ሞትን ይረሳል። ከዶሮዎች ወይም ከበጎች መካከል አንደኛቸው ቢታረዱ ሌሎቹ ለጊዜው ይንጫጩና ደህና መሆናቸውን ሲያውቁ ዶሮዎቹም ወደ ጥሬ ለቀማቸው በጎቹም ወደ ግጦሻቸው ይመለሳሉ። ከነሱ ባልተሻለ መንገድ ሰውም የሚያውቀው ሰው ሲሞት ትንሽ ይደናገጥና ብዙም ሳይቆይ ወዲያው ወደ ጋጢአት ሥራው ይመለሳል።

ለምን ነው የሰው ልጅ ኑኖ የሚያጓጓው?
ደስታው፣ ጎዘኑ፣ ሳቅና ለቅሶው፣
ስካሩ፣ ጥጋቡ፣ ርሀብ፣ ጫጫታው፣
የዓለሙ ግሳንግስ ምን ትርጉም ሰጠው?
ለምን ነው የሰው ልጅ ዕድሜ የሚመኘው?
ምን እንዳይቀርበት ምንስ ሊጠቅመው?
ምንም ነገር የለም እንዳለ የሚኖር፣
አዲስ ሆኖ አይቆይም ሁሉም “ሲያልቅ አያምር።”
እድሜ በጨመረ በሄደ ቁጥር፣
ለሰው የሚተርፈው ጭንቀትና አሳር።
ዓይን ማየት ተስኖት ብርሃኑ ይፈዛል፣
ጆሮም ካልተጮኸ መስማት ይሳነዋል።

እግር ሲብረከረክ እጅ አብሮ ይዘላል፣
ጥርስ ይወላልቃል ትከሻም ይጎብጣል፣
ጎንበስ ብሎ ማንሳት ወገብ ይለግማል፣
ከዚህ ዓይነት ኑሮ መሞት ይመረጣል።
እግዚርን የማያውቅ ብዙ ይጨነቃል፣
የመኖር ትርጉሙ ይሰወርበታል፣
ሳይፈልግ ተወልዶ ሳይፈልግ ይሞታል።
ለሮሚወ እንጀራ ለተጋጠ አጥንት፣
ውሾች ለምንድን ነው የሚጫጫኹት?
እርስ በርስ በንክሻ የሚጎዳዱት?
ደግ ሁኑ ሰዎች በሕይወት ሳላችሁ፣
የዓለም ከንቱ ነገር እንዳያጓጓችሁ።
ለማይቀረው ዕዳ ድንገት ለሚመጣው፣
ለቅሶ ለምንድን ነው? ስላለቀሱ አይተው።
በእግዚአብሔር ዳኝነት ጣልቃ ገቢው በዝቷል፣
ስለሰው አሟሟት ማብራሪያ ይሰጣል፣
ከቶ ለመሆኑ ከሞት ማን ያመልጣል?
መልካም ሥራ ሥሩ ሕጎችን አክብሩ፣
ከሁሉ አስቀድሞ እግዚአብሔርን ፍሩ፣
ኋላ እንዳትቆጩ በሞት ስትጠሩ።
እንዳመጣጡ ነው መቀበል የሚሻል፣
ልደትና ሞትን መቀየር አይቻል!
በእግዚአብሔር ሳያምኑ፣
ተልካሻ፣ ቂመኛ፣ ግፈኛ እንደሆኑ፣
የሚሞቱ ናቸው ለኔ የሚያሳዝኑ።

ጠፍቶ የተገኘ

ሰው በያዘው ጥፋት ሲቀጥል ነው እንጂ ችግሩ ከጥፋቱ ሲመለስና የተቃና ሕይወት ሲጀምር ደስ ይላል። እግዚአብሔርም ደስ የሚለው ሰው በአመጽ መቀጠል እንደማይችል አቅሙን ተረድቶ ከጥፋቱ ለመታረም ጥረት ሲያደርግ ነው።

በወላጆች መሀል ሲኖር ተቀማጥሎ፤
የነገን ሳያስብ ምን ይመጣል ብሎ፤
የሚሻል መሰለው መኖር አገር ጥሎ።
ድርሻውን ወሰደ አባቱን ጠይቆ፤
ሳይዳር ሳይኳል በወግ ተመርቆ።
ኮበለለ ሄደ ተሰሎንቄ ገባ፤
ከቤተሰብ ሲለይ ጨክኖ ሳይባባ፤
ገንዘቡን ተማምኖ ደረቀ የዓይኑ እንባ።
ለጊዜው ተዝናና ጨፈረ ዘነጠ፤
በኋላ ገንዘቡ አልቆ ተሟጠጠ፤
ዓለም ሲለዋወጥ በጣም ደነገጠ።
ገንዘቡን በተነ ሊጋለሞቶች፤
ሲያጣ ለሚንቁት ሴተኛ አዳሮች።
ያፈራቸው ጓዶች አብረው ያጣጡት፤
ገንዘቡ ሲነጥፍ ብቻውን ተውት።
አፈረ መለመን ረሀብ ገረፈው፤

ልብሱን ሁሉ ሸጦ እራፊ ቀረው።
አጣ የሚበላው የሚጠጋበት፤
ያባቱ ቤት ማረኝ ጀመረ ማለት።
“እናት የጋገረው እንጀራ አማረው፤”
ያለው በሰው ሀገር ከወዴት ያምጣው።
የአሣሞች ፍሩሽካ ፋጉሎ ተመኘ፤
ቁራሽ ፍርፋሪ ምንም አላገኘ።
ረሀብ እርዛት መከራው ከበደ፤
አይጨክንም ብሎ አባቱ ቤት ሄደ።
የጠፋውን ልጁን አባቱ ሲያየው፤
ዓይኑን አላመነም እጅግ ደስ አለው።
ነገረ አሽከሮቹን እንዲጥሉ ዳሰ፤
ገላውን አጥበውት እንዲያለብሱት ልብሰ።
የሰባ ፍሪዳ መርጠው ከበረት፤
እንዲያቀርቡ አዘዘ ቢላዎ ስለት።
ባረከ በስመ አብ በመንፈስ ቅዱስ፤
ሥጋውን በስጠን መሲህ ክርስቶስ።
በቅርብና በሩቅ ያሉ ዘመዶች፤
እጅ መንሻ አመጡ አሉ የምስራች።
ከሽንጥ ከታናሹ ጮማ እየጎመዱ፤
ጠጅ በብርሌ እያወራረዱ፤
ስለጠፋው ጉብል መገኘት ተረዱ።
አልልታው ቀለጠ ዘፈን ተዘፈነ፤ ነፍጥ
ተተኮሰ ታላቅ ደስታ ሆነ። እንግዲህ ይህ
ታሪክ ይሁነን ትምህርት፤

ንጹሕ ወርቅ እናጥልቅ በጣት በአንገት፤
 ፈተና ሲመጣ በአቋም ለመጽናት፤
 በርትዕት ቅድስት ኦርቶዶክስ እምነት፤
 ጫማችን እናድርግ የወንጌል ትምህርት።
 እንዳንሰናከል በርኩስ መናፍስት፤
 እሾህ እንዳይወጋን ጋሬጣ እንቅፋት።
 ንጹሕ ልብስ እንልበስ ገላችን ይታጠብ፤
 በመዳፈር ሳይሆን በእምነት እንቁረብ።
 ነፍስ አድን የሆነው የክርስቶስ ደም፤
 በተዋሕዶ እንጂ ሌላ ዘንድ የለም።

“ዘወር በል አንተ ሰይጣን”

ሰይጣን የሰው ልጆችን እየፈተነ ሰነፎችን እያሳሳተ ይገኛል።
 የሰይጣንን ፈተና በቆራጥነት ያሸነፈ እውነተኛ የእግዚአብሔር
 ወዳጅ ኢዮብ ነበር። ኢዮብን የሚስተካከል ይገኛል ባይባልም
 በዚህ በኛ ዘመን እንደ ኢዮብ በጣም መንፈስ ጠንካራ ሆነው
 የደረሰባቸውን መከራ ሁሉ በምስጋና ተቀብለው የሰይጣንን
 ፈተና አሸንፈው ወደ ፈጣሪያቸው የሄዱትን ሴት ታሪክ ስለማ
 ማመን አልቻልኩም። በቅርብ የሚያውቋቸው ወዳጄ
 እንዳጫወቱኝ ከፍተኛ የሕክምና ባለሙያ ነበሩ። ዶክተር
 የዓለም ዘውድ ይባሉ ነበር። ጥራዝ ነጠቅ ዕውቀት ያለው ሰው
 እግዚአብሔርን ለማመን ሲያመነታ አሳቸው ከከፍተኛ
 የምርምርና ጥበብ ደረጃ ላይ ደርሰው ሃይማኖታቸውን
 እንዳጠበቁ ማንም ሰው ሊቋቋመው የማይችለው ሕመምና
 መከራ ቢደርስባቸውም እግዚአብሔርን ሳያማርሩ
 እግዚአብሔርን እንደ ኢዮብ እንዳመሰገኑ አለፉ። አሁን
 እንደእኔ ያለውም ከአሳቸው ጋር እኩል ክርስቲያን ይባል
 ይሆናል።

በተናጠል ይሁን እንዲሁም በጅምላ፤
 ሰይጣን ይፈትናል ሰው ከእግዚር ሊያጣላ።
 ሥልጣን ተሰጥቶታል እስከ ምፅዓት፤
 ሰውን ለማሳሳት እንዲርቅ ከእውነት።
 አብርሃም በቤቱ እንግዳ እንዳይገባ፤
 በመንገድ ዳር ሆኖ ውሸት አስተጋባ።

ኢዮብም ተማርሮ ከእግዚር እንዲርቅ፤
 አሳመጸት ሚስቱን አስወድዶ ወርቅ።
 አሳጣው ጤናውን ሐብት ልጆቹን፤
 ባደውንም ቀርቶ ያምን እንደሆነ፤
 ኢዮብን ሳያውቀው ቆራጥ መሆኑን።
 ገና በልጅነት ሲታይ ቤተልሔም፤
 የበራውን ኮከብ ምክሯል ሲያጨልም።
 ፈጀ ሕፃናቱን ጡት የሚጠቡትን፤
 ጨቅላ ታዳጊዎች ሊቅ ሐዋርያትን።
 ከእናታቸው እቅፍ እየመነጨቀ፤
 በካራ አረዳቸው ዓለም ተጨነቀ።
 ኡኡታ አስተጋባ ከምድር በላይ፤
 የራሄል እምባዋ ደረሰ ሰማይ።
 ሲያደባ ቆይቶ ቂም ይዞ ሲኖር፤
 ያዘው ዮሐንስን ሲወጣ ከዱር፤
 ሰዎችን ከሲኦል ሊያድን ሲሞክር።
 ስላልተረዳ እንጂ እንደሸሸ የማይቀር፤
 ቢያውቅ እንደሚመለስ ንስሐ ሊያስተምር፤
 አባቱን በመቅደስ መች ይገድለው ነበር።
 ጴጥሮስም አልቀረ አምልጦ ከስር፤
 ተያዘ በምኩራብ ሽባ ሲተረትር።

ንጽሕና

በስንፍና ይሁን በችግር ምክንያት አላውቅም ለቅዱስ ዮሐንስ ዕለት ካልሆነ ገላቸውን በውሃ አስነክተው የማያውቁ ሰዎች እንደነበሩ (በልጅነቱ ዘመን) ትዝ ይለኛል። በዚያው እንጻር ከቤተ ክርስቲያን ደጅ የማይደርሱ፤ ካህንን አነጋግረው የማያውቁ ሰዎች ገላቸውን ከማይታጠቡት ለይቼ አላያቸውም።

“አፈሩ ከአፈር ጋር መጫወት” ወደን፤
 የሚቀፈን ካልሆነ ሲያድፍ ገላችን፤
 መታጠብ ሰልችቶን ስንፍና ይዞን፤
 ካፈር ነው የሰራን ብለን ተጽናንተን፤
 ምንም አይድነቀን ሰው ቢጠየፈን።
 ለምንድን ነው እሱ የማንታጠብው?
 እስኪጨቀይ ድረስ የምንጠብቀው።
 አካላችን ስለ ነው እድፍ መች ይችላል?
 መታጠብ ከጠላን እድፍ ይቆምጠናል።
 የሚፍተለተለው እድፍ ከገላችን፤
 ከጭቃ አድቦልቡሎ እኛን ስለሰራን፤
 ቢታጠቡ የማይለቅ ቆሻሻ እንዳይመስለን።
 አዘውትረን ሁሌ ላበት ሲሰማን፤
 ስንፍናን አርቀን በደንብ ከታጠብን፤
 ቆሻሻው ይጸዳል ያምራል ገላችን።
 አልባብ፤ ብርጉድ፤ ዝባድ፤ ክርቤ የሚያውደው፤